

ORSZÁGOS TÖRVÉNY- ÉS KORMÁNYLAP

Erdély koronatarományra nézve

XVI-ik darab:

kiadatott és szétküldetett 1850 September 20-kán.

Tartalmi jegyzék.

Szám		Lap.
67	Hirdetménye a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850-ik év augusztus 16-áról, az Erdélybe, a Szaszföldet is ideértve, ideiglenesen behozandó bírósági szerkezet al.pvonatai tárgyában.	198
68	Hirdetménye a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 augusztus 17-ről az ország némelly vidékeiben gyakran ismételt mezei gabona lopás és erdő kihágások kinyomozása és büntetése iránt.	206
69	Rendelete a cs. k. polgári és katonai kormányzó Altábornagy báró Wohlgemuth Lajosnak 1850. auguszt 15-ről. A köz szolgálat előmozdítására nézve adandó előfogatról.	207

Landesgesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Siebenbürgen.

XVI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. September 1850.

Inhalts-Verzeichniß.

Nr.		Seite.
67	Kundmachung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 16. August 1850, in Betreff der in Siebenbürgen mit Inbegriff des Sachsenlandes prov. einzuführenden Gerichtsverfassung	198
68	Kundmachung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 17. August 1850, betreffend die Verfügungen wegen Untersuchung und Bestrafung der in einigen Gegenden des Landes sich häufig wiederholenden Diebstähle an Feldfrüchten und Waldstebel	206
69	Berordnung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs Feldmarschall-Lieutenant Freiherrn von Wohlgemuth vom 15. August 1850, hinsichtlich der Vorspannleistung für Zwecke des öffentlichen Dienstes	207

РОДА ЛЕЦЛОР ПРОВИНЦИАЛЕ ШИ А ГЪВЕРНЪЛАИ

п е н т р ъ

ГЪВАРА ДЕ ВОРОАНЪ ТРАНЦИЛВАНИЯ

БЪНАТА XVI.

е с т р а д а т ъ ш и т р и м и с ъ и н 20. С е п т е м в р е 1850.

KONSPJEKTЪЛ-КЪПРИНСЪЛАИ

Nr.		Паџина.
67.	Пъвлікареа ч. р. гъвернѣторѣ чивл ш милитарѣ дин 16. Август 1850, атингѣоаре де провисорѣа конелітѣчѣне жъдеѣиарѣ, чо аре а со днтрѣдѣче дн Трансилванѣа, де кареа се џине ш пѣмѣнтѣл Сашілор	198
68.	Пъвлікареа ч. р. гъвернѣторѣ чивл ш милитарѣ дин 17. Август 1850; атингѣоаре де дѣисѣеѣѣнееле пентрѣ черѣетареа ш педенсіреа Фертѣрилор де вѣкате ш а преварѣкѣѣѣилор де пѣдѣрѣ, че се днѣтѣмпѣл дес дн знеле џинѣтѣрѣ але џѣрѣі	206
69.	Орѣдѣнѣѣѣнеа гъвернѣторѣѣлѣ ч. р. чивл ш милитарѣ Ф. М. А. Баронѣлѣ де Волгемѣт дин 15. Август 1850, дн прѣвѣнѣа дареі прежѣнкѣтѣрелор пентрѣ скопѣрѣле сервѣѣѣлѣ пѣвлікѣ	207

Hirdetménye

a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850-ik év augusztus 16-áról, az Erdélybe, a Szászföldet is ideértve, ideiglenesen behozandó bírósági szerkezet alapvonalai tárgyában.

Az igazságügyi minister úr' 1850-iki július 24-éről 9199. sz. a kelt közleménye szerint Ő cs. k. felsége f. é. július 4-éről legfelsőbb határozata által, az igazságügyi szerkezet s igazságszolgáltatás következő alapvonalait méltóztatott Erdélyre nézve, a Szászföldet is ideértve, jóváhagyni, s az igazságügyi minister urat egyszersmind fölhatalmazni, annak ideiglenes életbeléptetése iránt a szükséges intézkedéseket megtenni.

I. Az ideiglenes bíróságok felállítására.

1. §.

Azon bíróságok, mellyek jövőre Erdélyben, a Szászföldet is ideértve, az igazságszolgáltatást kezelendik, következők:

- Járási bíróságok,
- Megyei törvényszékek,
- Megyei főtörvényszékek,
- A legfőbb törvényszék Bécsben.

2. §.

A bíróságok tisztii hatóságukat elkülönözött járásokban gyakorolják, mellyek terjedelme, a helybeli és népességi viszonyokra való tekintettel, és lehetőleg az eddigi törvényszékek székhelyeire figyelmeztve fog megállapíttatni.

3. §.

Első-bíróságkép itélnek:

- A járási-bíróságok.

Minden járásba egy Járásbíró neveztetik, mint egyesbíró, a szükséges segédtszékkel ellátva, s ehhez eldöntés végett, meghatározott korlátoltabb körbeli polgári és büntető ügyek utasítatnak.

4. §.

A nagyobb tévtettek fölötti büntető törvényhatóság gyakorlása végett, a szükséghez képest, az egyes járási-bíróságok, vizsgálaton átment bíráknak táblabírákképeni oda rendeltetése által társas járási-bíróságokká alakíttatnak át.

Ezeknek büntető törvényhatósága több egyes bírósági járásokra terjed ki, a büntető bíróságot társulatilag, egy előlülöböl, s legalább is két bíróból álló gyülekezetben gyakorolják.

5. §.

- A megyei törvényszékek.

Ezek több járási-bíróságok és társas járási-bíróságok körületét foglalják magokban.

Kundmachung

des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 16. August 1850, in Betreff der in Siebenbürgen mit Inbegriff des Sachsenlandes prov. einzuführenden Gerichtsverfassung.

Nach einer Mittheilung des Herrn Ministers der Justiz vom 24. Juli 1850, Z. 9199 haben Seine k. k. Majestät mit allerh. Entschliessung vom 4. Juli l. J. nachstehende Grundzüge für die Reform der Justizorganisation und der Rechtspflege in Siebenbürgen mit Inbegriff des Sachsenlandes zu genehmigen, und den Herrn Minister der Justiz gleichzeitig zu ermächtigen geruht, die zur prov. Durchführung derselben nöthigen Vorkehrungen zu treffen.

I. Aufstellung der provisorischen Gerichte.

§. 1.

Die Gerichte, welche künftighin die Rechtspflege in Siebenbürgen, mit Inbegriff des Sachsenlandes, zu besorgen haben, sind:

- Bezirksgerichte,
- Landesgerichte,
- Oberlandesgerichte,
- der oberste Gerichtshof in Wien.

§. 2.

Die Gerichte üben ihre Amtswirkksamkeit in abgegränzten Bezirken aus, deren Umfang mit Rücksicht auf die Orts- und Bevölkerungsverhältnisse, und nach Ähnlichkeit mit Beachtung der Standorte der bisherigen Gerichte festgestellt wird.

§. 3.

Das Richteramt in erster Instanz üben aus:

- die Bezirksgerichte.

In jedem Bezirke wird ein Bezirksrichter als Einzelrichter mit den nöthigen Hilfsbeamten bestellt, und demselben ein bestimmter beschränkterer Umfang von bürgerlichen und Strafangelegenheiten zur Entscheidung zugewiesen.

§. 4.

Zur Ausübung der Strafgerichtsbarkeit über größere Vergehen, werden nach dem Bedarfe einzelne Bezirksgerichte durch Zuweisung von geprüften Richtern als Assessoren zu Bezirks-Collegialgerichten umgestaltet.

Die Strafgerichtsbarkeit derselben erstreckt sich über mehrere einzelne Gerichtsbezirke, sie üben das Strafrichteramt collegialisch in einer Versammlung von einem Vorsitzenden und mindestens zwei Assessoren aus.

§. 5.

- Die Landesgerichte.

Dieselben umfassen die Sprengel mehrerer Bezirksgerichte und Bezirkscollegialgerichte.

ПОВЪЛКАРЕНА

ч. р. гъвернаторъ цивил и милитаръ дин 16. Август 1850, атингъларе де провизориа конститучионе жъдециаръ, че аре а се днтрѣдъче дн Трансилваниа, де кареа се цине ши пѣмънтъл Сашилор

Дъпъ о днтрѣдъчире а домънъл министеръ де жъстициѣ дин 24. Июль 1850, къ Nr. 9199, Matecitatea. Ca ч. р. prin преа'налта хотъраре дин 4. Июль, а. к. се днтрѣдъ а апрова зрмѣтоареле три-сърѣ фндѣмънтале пентр реформа организучионе жъстициаръ ши амминистрареа жъстициеѣ дн Трансилваниа, де кареа се цине ши пѣмънтъл Сашилор, днтрѣтерничинд тотодатъ не домънъл министеръ де жъстициѣ, а пне ла кале тѣсъреле челе де тревингъ пентр провизориа пнере дн лѣкраре а ачелеа.

I. Днѣинцареа жъдецелорѣ провизорие.

§. 1.

Жъдецеле, каре ворѣ авѣ а администра де аинт дпайте дрентатеа дн Ардеа.лѣ — днделегандѣ ачѣ ши пѣмънтъл Сашилорѣ — снт:

- Тривналъ (сваѣ жъдецъла де черкѣ),
- Претъра,
- Претъра-маре,
- Къртоа жъдециаръ сѣпретъ дн Виена (тривналъ сѣпретъ).

§. 2.

Жъдецеле ворѣ деплинѣ фнкучионеа офичиалъ дн черкърѣ демърдинте, а кърорѣ естинцине се ва деѣце лжндѣ а минте ла репортърѣле локале ши попоръчпале, прекум ши — ла локърѣле знде фсертъ стъзнате жъдецеле демайнаинте.

§. 3.

Офичиал де жъде дн prima instanzъ дн деплинескѣ:

- Тривнале (жъдецеле де черкѣ).

Дн фѣкраре черкѣ се ва амежа зндъ жъде де черкѣ (Тривндъ) ка жъде сингъралъ къ нечесарѣ офичианци де ажторѣ, кърѣа се ва асена сѣпре деѣцине о сферъ търпинѣ ши детеринаѣ де касе цивиле ши пенале.

§. 4.

Спре деплинереа жърезикучинеѣ пенале асѣра деликтелорѣ челорѣ маѣ марѣ, тривнале дъпъ днтрѣдъчирѣ, се ворѣ сѣрѣформа дн жъдеце колеѣциале prin адъгаре де жъдекторѣ черкаѣ а асѣсѣри.

Жъредикучнеа ачѣсѣра се етинде песте маѣ мълте черкърѣ де тривнале. Офичиал де жъдецѣ пена.лѣ дн деплинескѣ еле колеѣциалъ днтрѣ адънангъ компъсъ де зндъ прѣмединте ши чѣлѣ пѣцине доѣ асѣсѣри.

§. 5.

- Претъреле.

Ачѣте се етиндѣ песте маѣ мълте амбиле де тривнале ши де жъдеце колеѣциале.

Ezek számának és azon helyeknek, melyeken felállítandók, meghatározásánál, a nekik kitűzött járások és ügyvitelek terjedelme, és az eddigi törvényszékek helyeire való tekintet szolgálанд sinörmértékül.

Egy elnökből (Präses), és arányos számú bírákból s más segéd-tisztekből állanak.

Végzéseiket, a polgári jogügyekre nézve, egy előlülből és két bíróból, a hozzájuk utasított büntető ügyekre nézve, egy előlülből és négy bíróból álló gyülekezetben hozzák.

6. §.

Másod-bíróágkép ítélnék:

1. A b betű alatt említett megyei törvényszékek, a járási bíróságok és társas járási-bíróságok határozványai ellen tett fölebbvitelek fölött;

2. A megyei főtörvényszékek, a megyei törvényszékek által első bíróságkép hozott határozványok elleni fölebbvitelekre nézve.

7. §.

A megyei főtörvényszék a reáruházott törvényhatóságot elkülönzött tanácsokban gyakorolja, melyek az ország különböző helyein létezendnek, ezek törvényhatósága több megyei törvényszékek körületére kiterjed.

8. §.

A megyei főtörvényszék minden tanácsa egy elnökkel, megkivántató számbeli bírákkal, és a szükséges segéd-személlyel látatik-el.

9. §.

A másod-bíróági törvényszékek határozványai, egy előlülből és négy bíróból álló gyülekezetekben hozandók.

10. §.

A bírói tisztet harmad-bíróágkép gyakorolják:

1. A fenebb kijelent megyei-főtörvényszéki tanácsok, jelesen a megyei törvényszékek mint másod-bíróágoknak határozványai ellen tett fölebbvitelekben.

2. A legfőbb-törvényszék Bécsben, a megyei főtörvényszéki tanácsok mint másod-bíróágoknak határozványai ellen tett fölebbvitelekben.

A harmad-bíróági végzések, egy előlülből és hat bíróból álló tanácsokban hozandók.

11. §.

Az első- és felsőbb-bíróági egyházi-törvényszékek, egyházi bírói tisztük gyakorlatában egyideig megmaradnak, a házassági pereknek azon részére nézve, melly a házassági kötés érvényességét vagy érvénytelenségét és az elválást illeti.

12. §.

Az eddigi kamarai törvényhatóság a jövedéki- és vám-csalási ügyekre nézve, további rendelke-

Bei Bestimmung ihrer Zahl und der Orte, wo sie errichtet werden, wird der Umfang der zuzuwendenden Bezirke und Geschäfte, und die Rücksicht auf den Standpunkt der bisherigen Gerichte maßgebend sein.

Sie bestehen aus einem Vorsitzenden (Präsident) und einer angemessenen Zahl von Richtern und Hilfsbeamten.

Sie fassen ihre Beschlüsse in bürgerlichen Rechts-sachen in Versammlungen von einem Vorsitzenden und zwei Richtern, in den ihnen zugewiesenen Strafsachen in Versammlungen von einem Vorsitzenden und vier Richtern.

§. 6.

Das Richteramt in zweiter Instanz üben aus:

1. Die lit. b angeführten Landesgerichte über Berufungen gegen Entscheidungen der Bezirksgerichte und Bezirkscollegialgerichte.

2. Oberlandesgerichte über Berufungen gegen die von den Landesgerichten in erster Instanz ergangenen Entscheidungen.

§. 7.

Das Oberlandesgericht übt die ihm übertragene Gerichtsbarkeit in abgeordneten Senaten aus, welche sich an verschiedenen Orten des Landes befinden werden, die Gerichtsbarkeit derselben erstreckt sich über den Sprengel mehrerer Landesgerichte.

§. 8.

Jeder Senat des Oberlandesgerichts wird mit einem Vorstände (Präsidenten) der erforderlichen Anzahl von Richtern und mit dem nöthigen Hilfspersonal besetzt.

§. 9.

Entscheidungen der Gerichte zweiter Instanz haben in Versammlungen von einem Vorsitzenden und vier Richtern zu geschehen.

§. 10.

Das Richteramt in dritter Instanz üben aus:

1. Die oben bezeichnerten Oberlandesgerichts-Senate und zwar über Beschwerden gegen Entscheidungen der Landesgerichte als zweiter Instanzen.

2. Der oberste Gerichtshof in Wien über Berufungen gegen Entscheidungen der Oberlandesgerichts-Senate als zweiter Instanzen.

In dritter Instanz sind die Beschlüsse in Senaten von einem Vorsitzenden und sechs Richtern zu fassen.

§. 11.

Die geistlichen Gerichtsstühle der ersten und weitern Instanzen verbleiben einstweilen in der Ausübung ihres geistlichen Richteramtes in Bezug auf jenen Theil der Ehestreitigkeiten, welcher die Gültigkeit oder Ungültigkeit des Ehebandes und die Scheidung betrifft.

§. 12.

Die bisherige Cameral-Gerichtsbarkeit in Gefäll- und Zoll-Defraudations-Sachen bleibt einstweilen bis

Нормы количества и мест, где они будут учреждены, определяются с учетом их компетенции и с учетом существующих судов. При назначении их состава и мест, где они будут учреждены, следует иметь в виду существующие суды.

Они состоят из одного председателя (Президента) и определенного числа судей и помощников.

Они принимают свои решения в гражданских делах в собраниях из одного председателя и двух судей, в тех делах, которые им назначены, в собраниях из одного председателя и четырех судей.

§. 6.

Официал де жде дн адоа инстанц дл де-плінеск:

1. Претзреле де снт лит. б) аспра апелчнлорк контра дециснлорк тривнале.лорк ші ждеделорк колеціале.

2. Претзреле-марі аспра апелчнлорк дн контра дециснлор еманате дн пріма инстанц дела претзреле.

§. 7.

Претзра-маре деплінеске жредікчнеса асеміатъ еі дн сенате сепарате, каре се воръ афла дн диверсе локърі але церей. Жредікчнеса еі се ецінде песте а бітл маі мэлорк претзреле.

§. 8.

Фізкаре сенатъ ал претзрей-марі се ва плінкъ ші прешедінте (мареле-преторіс), ші нмеръ амесрпакъ де ждедекторі ші нечесаріа персоналъ де ажсторіс.

§. 9.

Деціснлеле ждеделорк де а доа инстанц се воръ фаче дн адзнанге де ші прешедінте ші патрж жсі.

§. 10.

Офіціал де жде дн а треіа инстанц дл де-плінеск:

1. Маі сс-сепнате.ле сенате але претзрелорк-марі аспра плісорілорк дн контра дециснлор еманате дн а доа инстанц дела претзреле.

2. Къртеа ждеціаріс снпретъ дн Віена аспра апелчнлорк ешіте ка дн а доа инстанц дела сенате.ле претзрелор-марі.

Деціснлеле дн а треіа инстанц се воръ фаче дн адзнанге де ші прешедінте ші шесе ждедекторі.

§. 11.

Сказнеле ждедекторешті екліціакече де пріма ші де челелале интанге ретажъ деокандатъ дн деплічнеса офіціалі лорк ждедекторесоъ екліціакетъ катъ пентр ача нарте а кесслор матрімоніале, каре атінр валидатеа опі невалидатеа лергмантлалі матрімоніалі ші диворціал.

§. 12.

Жредікчнеса камералъ депнъ акзм, дн каре де дншелчнеса де днрі ші порторірі соаъ

zésig megmarad jelen hatáskörében; azonban a végzések hozatalára illy esetekben mindég két igazságügyi tanácsos hivandó meg, kik a tanácskozányban s határozatban döntő szavazattal veendnek részt.

13. §.

A császári ház tagjainak és a hadseregnek, a birodalmi alkotmány által biztosított személyes bírósági állása, ezen bírósági szerkezet által meg nem változtatik.

II. Az ideiglenes bíróságok hatásköre.

14. §.

Minden lakosok kötelesek, állási különbség nélkül, a jelen határozat által felallítandó bíróságok előtt keresni és elfogadni, mind a polgári jogügyekben, mind a büntető tárgyakbani igazságszolgáltatást.

Ehhez képest minden kiváltságos bíróságok megszűnnek.

Az egyes törvényhatóságok illetősége iránt a szükséges intézkedéseket egy ideiglenes törvényhatósági szabály foglalandja magában.

15. §.

A járási- és megyei törvényszékekre nézve való illetőségi perkérdések és bíróküldések (Delegatio), mind az ügyviteli körükbe jelenleg áteső hivatalügyeket, mindazokat tekintve, mellyek jövődöben fognak kezdetni, — ha az érdeklött bíróságok egy s ugyanazon megyei főtörvényszék körületébe tartoznak, ez által, ha pedig nem ezen eset forog-fenn, a legfőbb törvényszék által intézendők-el. Ugyanezt illeti a közigazgatási- és bírói-hatóságok között magokat előadó minden illetőségi-összeütközéseknek is, az előljáró felsőbb országos hatóságok meghallgatása melletti kiegyenlítése.

16. §.

A polgári pereskedéseket illetőleg, a járási bíróságok határoznak;

- a) minden a váltó-törvény vagy bányajog alá nem tartozó perlekedésbeli olly meghatározott pénzöszevegekről, mellyek kamatok és más mellékes illetékek nélkül 500 pengő forintnyi sommát felül nem haladnak, nemkülönben más ingó, vagy ingatlan tárgyakról, ha a panaszló ezek helyett, a fennebbi számitás szerint 500 pengő forintot felül nem haladó öszvegnek elfogadására késznek nyilatkozik;
- b) minden világos adóssági ügyekben, az öszvegre való tekintet nélkül, ha t. i. a fölperes keresete valamelly teljes hitelt érdemlő adósságlevelen alapul, de csak akkor, midőn abban a szerződő felek a szóbeli eljárásnak magokat világosan alája vetették;
- c) a haszonbérleti szerződések (árendálási és kibérleti szerződések) felmondását illető minden pereskedésekben és az árendába adott

auf weitere Verfügung in ihrer gegenwärtigen Wirksamkeit; jedoch sind den Entscheidungen in solchen Fällen stets zwei Justizräthe beizugehen, welche an der Berathschlagung und Schlußfassung mit entscheidender Stimme Antheil zu nehmen haben.

§. 13.

Der durch die Reichsverfassung gewährleistete persönliche Gerichtsstand der Glieder des kaiserlichen Hauses, — und des Heeres wird durch diese Gerichtsverfassung nicht geändert.

II. Wirkungskreis der provisorischen Gerichtsstände.

§. 14.

Sämmtliche Einwohner ohne Unterschied des Standes sind verpflichtet, von den, gemäß den gegenwärtigen Bestimmungen aufzustellenden Gerichten, sowohl in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten wie in Strafsachen Recht zu suchen und zu nehmen.

Es fallen demnach alle privilegierten Gerichte weg.

Ueber die Zuständigkeit der einzelnen Gerichtsbehörden wird eine provisorische Jurisdictionsnorm die nöthigen Verfügungen enthalten.

§. 15.

Competenzstreitigkeiten und Delegationen in Bezug auf die Bezirks- und Landesgerichte, sowohl rüchichtlich der in ihren Geschäftskreis jetzt übergehenden Angelegenheiten, als jener, die künftig anhängig gemacht werden, sind, wenn die beteiligten Gerichte dem Sprengel eines und desselben Oberlandesgerichtes angehören, von diesem, wenn dieß aber der Fall nicht ist, von dem obersten Gerichtshofe zu entscheiden. Letzterer hat auch alle zwischen Verwaltungs- und Gerichtsbehörden sich ergebenden Kompetenz-Conflicte nach Einvernehmen der vorgelegten obern Landesbehörden zu schlichten.

§. 16.

In Bezug auf bürgerliche Streitigkeiten entscheiden die Bezirksgerichte:

- a) in allen nicht unter das Wechsel- oder Bergrecht gehörigen Streitigkeiten, über bestimmte Geldsummen, welche ohne Zinsen und andere Nebengebühren, den Betrag von 500 fl. C.M. nicht übersteigen, so wie über andere bewegliche und unbewegliche Gegenstände, wenn der Kläger anstatt derselben eine Geldsumme, welche nach obiger Berechnung 500 fl. C.M. nicht übersteigt, anzunehmen sich erbiethet;
- b) in allen klaren (liquiden) Schuldsachen, ohne Rücksicht auf den Betrag, wenn sich nämlich der Anspruch des Klägers auf eine, vollen Glauben verdienende Schuldburkunde gründet, jedoch nur dann, wenn sich die vertragschließenden Theile darin dem mündlichen Verfahren ausdrücklich unterworfen haben;
- c) in allen Streitigkeiten über die Aufkündigung von Bestandverträgen (Pacht- und Mietverträgen) und in allen Streitigkeiten über Män-

telonizări, remane deocamdată, până la act decisiv, și activitatea sa de act și proces de decizie și proces de achitare se vor adăuga totdeauna din conciliari de justiție, carei la conciliat și la darea sentinței vor să aibă parte și tot deciziv.

§. 13.

Forța personală a membrilor casei imperiale și a armatei care asociază prin constituția imperială nu se modifică prin achitare constituțională judecătorească.

II. Sfera activității judecătorești provisorie.

§. 14.

Toți locuitorii țării destinatei condiției sunt obligați să caute și să accepte în fața instanțelor de judecătorească care se înființează prin constituția ordonată de țară.

Prin lege se desființează toate privilegiile privilegiate.

Un normativ provisoriu de judecătorească va cuprinde neapăsător de deciziile despre competența instanțelor judecătorești și speciale.

§. 15.

Controverșile de competență și delegații în legătură cu judecătorii și judecătorii, atât în privința instanțelor de apel, cât și în privința instanțelor de prim instanță, care vor intra în activitatea judecătorească, vor fi soluționate de către instanțele respective în conformitate cu dispozițiile constituției și ale legii. În toate cazurile de competență și delegații, care vor fi soluționate de către instanțele respective, vor fi aplicabile dispozițiile constituției și ale legii.

§. 16.

Instanțele de decizie și proces civil:

- a) În toate cazurile care nu se referă la judecătorească de poliție (camerale) și instanțe, asociază instanțele de apel care țin interesul și altele în privința litigiilor, nu vor fi trece peste suma de 500 Florin m. k. prezintă și asociază instanțele judecătorești mobile și nemobile, dacă asociază (actorii) se înființează a rechizitoriu și locuitorii o sumă de bani, carea dăruie calitatea de casă, și nu treacă peste 500 fl. bani de argint;
- b) decizie și proces conciliat și achitare și toate cazurile de detoșare limpede (lucidă) adică când prețincă asociază se înființează pe un document și demn de tot credință; și numai dacă prin procesul contractant se înființează și el asociază la procesul oral;
- c) În toate controverșile despre rezoluția contractantilor de arendă și locație, și în toate controverșile despre demerțarea și da-

vagy kibérlett telkek és épületekből kiköltözökös s ezeknek visszaszolgáltatása és az ingatlan javakkal egyenlő más dolgok iránti minden pereskedésekben;

d) a birtokháborítást érdeklő minden perekben, ideértve az urbéri foglalásokat is, ha a kérdéses jószág a járás határain belül fekszik.

e) mindazon perekben, melyek szolgálati, munkabér- és gondviselési szerződésekből keletkeznek, jelesen:

a) egyrészt iparüzők, művesek, gyártulajdonosok, másrészt ezek művezetői, legényei, inasai s munkásai között;

b) szolgálatadók, s ezek magántisztjei, hivatalnokai s cselédei között;

c) egyrészt korcsmárosok, hajósok, fuvarosok, szállítók és szállítóintézetek, más részt ezek vendégei, utasai s feladói között, az elsőbbség által gondviselés végett átvett tárgyak, vagy az utóbbiak által élvezett szolgáltatások miatt, a mennyiben ezen perlekedések nem a kereskedelmi bíróságok illetőségéhez tartoznak;

d) gyógyszereményeknek orvosi segély s kiszolgáltatott gyógyszerek, továbbá magántanítónak avagy magán-, iskolai- és nevelőintézeteknek oktatás s nevelés miatti követeléseiből származott minden perekben;

e) a földekben, vagy még az azokon létező, jóllehet már elkülönített földtermékekben emberek vagy állatok által okozott kár miatt támadt minden perekben.

Azokat illeti továbbá:

f) minden ideiglenes előintézkedések és biztosítási eszközök megrendelése, az ítéletök alá nem tartozó peres ügyekben is;

g) minden végrehajtási cselekmények megtétele, alapuljanak bár ezek akár az önmagok, akár más bíró által kiadott végrehajtható határozványokon vagy egyességeken;

h) a telekkönyvek vezetése, s a hozzájuk utasított nyilvánkönyvekbe bejegyzett ingatlan javakat, vagy az azokra vonatkozó jogokat tárgyazó betáblázási ügyekbeni ítélethez — a mennyiben a javak a bírósági járás kerületén belül fekszenek.

A telek- és betáblázási könyvek vezetése iránt egy külön rendelet fog közelebről intézkedni, ennek kibocsátásáig a telekkönyv és a betáblázási ügyek vitelére hivatva levő járási bíróságok az e tárgyban fennálló szabályok szerint kötelesek eljárni.

17. §.

Minden községi rendtartással ellátott helység lakosainak megengedtetik, olyan panaszokat, melyeknek értékösszege 12 pengő forintot felül nem halad, a helységbeli előljáró elébe terjeszteni. Ez

zung und Zurückstellung verpachteter oder vermieteter Grundstücke und Gebäude und über andere den unbeweglichen Gütern gleichkommende Sachen;

d) in allen Rechtsstreitigkeiten über Besitzstörungen, inbegriffen die Urbarial-Occupationen, wenn das fragliche Gut innerhalb der Grenzen des Bezirkes gelegen ist;

e) in allen Rechtsstreitigkeiten, welche aus Dienst, Lohn oder Verwahrungsverträgen entstehen, als:

a. zwischen Gewerbsleuten, Werkbesigern, Fabrikinshabern einerseits, und ihren Werkführern, Gefellen, Lehrlingen und Arbeitern andererseits;

b. zwischen Dienstgebern und ihren Privatbeamten, Officianten und Dienstboten;

c. zwischen Wirthen, Schiffnern, Fuhrleuten, Frächtern und Frachtanstalten einerseits, und ihren Gästen, Reisenden oder Aufgebern andererseits, wegen von ersteren in Verwahrung genommenen Sachen, oder von letzteren genossenen Leistungen, in soferne derlei Streitigkeiten nicht zur Competenz der Handelsgerichte gehören;

d. in allen Rechtsstreitigkeiten aus Forderungen von Medicinalpersonen, für ärztliche Hilfe und gelieferte Heilmittel, dann von Privatlehrern oder Privat-Schul- und Erziehungsanstalten für Unterricht und Erziehung;

e. in allen Rechtsstreitigkeiten wegen einer durch Menschen oder Thiere zugefügten Beschädigung der Grundstücke, oder der auf denselben noch befindlichen, wenn gleich schon abgefenderten Grunderzeugnisse.

Ferner steht denselben zu:

f) die Anordnung aller mittlererweitigen Vorkehrungen und Sicherstellungsmittel, auch in den ihrem Erkenntnisse nicht unterliegenden Rechtsangelegenheiten;

g) die Vornahme aller Executionsacte, es mögen selbe sich auf den von ihnen selbst oder von einem andern Richter ausgefertigten executionsfähigen Entscheidungen oder Vergleichen gründen;

h) die Führung der Grundbücher und die Erkenntnis in Intabulationsfachen in Betreff der, in den, ihrer Führung zugewiesenen öffentlichen Büchern eingetragenen unbeweglichen Güter oder sich darauf beziehenden Rechte — in wie weit die Güter innerhalb des Umfanges des Gerichtsbezirkes liegen.

Ueber die Führung der Grund- und Intabulationsbücher wird eine besondere Verordnung das Nähere verfügen, bis zur Erlassung einer solchen haben die zur Besorgung des Grundbuches und der Intabulationsangelegenheiten berufenen Bezirksgerichte die dießfalls bestehenden Vorschriften zu beobachten.

§. 17.

In jedem mit einer Gemeindeordnung versehenen Orte ist den Einwohnern desselben gestattet, Klagen, deren Werthbetrag 12 fl. C. M. nicht übersteigt, vor den Ortsvorstand zu bringen. Letzterer

pea anaon (pectitipea) a pmtantipilopš mš edificielopš arendate opš lokate, prekmš mš despre alte lskpšri, ce ce poiš ekzipara vž- nšrilopš nemovile;

d) mš tóte procesele despre smintipi (pertsrv- vžrvčn) mš posesicne, mšceleghndšce ačš mš okšpšrile vžvariale, kmš vžnš respективš kade mš kšpšncšл черквлš;

e) mš tóte kaccеле че се nascš din serviciš, mercede, soaš cimvriš, opš kontrakte de pš- ctratš, prekmš:

a) mštre industrial, posesorii de vžvriš, proprietarii de fabriche nedeparte, mš mštre de- perytorii vžvrišlor opš fabricelopš, sodal, mšvžvčel mš lskpštori opš operarii de alte parte;

b) mštre proprietarii servicišlš mš mštre al lor dreytori privaci, oficianci mš servitori;

c) mštre ospšari, navigatori, kšrvš mš incitiste de mškrkšš deoparte, mš mštre al lor ospšci, kšlytori mš tršštori de vžvžš lsk- kš de alte parte, pentš lskpšrile че ле-aš lvaš čel dintš mš pšcpare dela ačšia, de- kmšva ačšele kaccе nš vor kšdē mš kšmpet- iuca kšdecelop kšmerviale;

d) mš tóte kaccеле de pretencicni din parlea per- sonelop medicale, pentš akštoriš medicš mš medicinš datš, apon din parlea mšvede- torielopš privaci opš a amezšmintelopš pri- vate de scoalš mš kreštere pentš incpšv- išne mš edškvčšne;

e) mš tóte kaccеле pentš cšpšvčšni vžvčte de ómenš opš de animale pšmšntšrilop opš pro- dšcelopš че се афлš mšкš не слe, vžš mš despšrvite de pšmšntš.

Maš incolo kadš mš kšmpetinga lorš:

f) anškarpea tššpšp mešvrelopš mš mezloavelopš provicorie de ascšrvčšne, vžš mš mš kaccе че nš cšnt cšvčšce kšdekvčšei lorš;

g) mšpereа mš lskpšre a tššpšpš cšekvčšnilopš, cinš-ce ačšete de mšroiele opš deicicni (kšnavile de cšekvčšne), emanate dela ele mšcele opš dela altš kšdekvčšoriš;

h) dšvčreа soaš cinšreа kšrvilopš vžndšale prekmš mš kšdekata mš kaccе de mštvšlvčšne despre lskpšrile nemovile mštvšlvčšne mš pšrvile че cšntš cšnt cinšreа lorš, opš despre drey- tšpši че се atinš de ačšete vžnšpš, — darš mšcš ačšete kadš mš kšpšncšл черквлš de tšvšnalš.

Despre dšvčreа soaš cinšreа kšrvilopš vžn- dšale mš de mštvšlvčšne, va dicšne cele de kš- viinš o ordiuvčšne specialš, cšp pšlvš atšvčš tšv- všnalšle mšcšrvinate kš mšpšvica de kšpšea vžn- dšalš mš de lskpšl mštvšlvčšneš ce vor cinē de prescriptele че kšclš despre ačšele.

§. 17.

Mš toš lokšl, kšre се vžkšvš de ordinea komunšalš, cšte permicš lokšvilopš a-mš adšvče pšmšncšrile lorš, kšre nš tšekš necše cšma de 12 florini, mšmšleа akšoritšvčel lokšvlš. Ačšele

mint békebíró a panaszokat végkép intézi el, a nélkül hogy ítéletétől további felelősséget helye legyen, azonban az érintett kérdésre nézve a panaszos szabadságában áll; a helységbeli előljáró elmellőzésével egyenesen is a járási-bíróhoz fordulni. Továbbá oly villongások eseteiben, melyek a földbirtokok határai felett ugyanazon egy község területén belül keletkeznek, az egyeztetési kísérletnek a helységbeli előljáró előtt kell megtörténnie, s ha ez siker nélkül maradt, mi felől a felet hivatalos bizonyítvány illeti, — a panasz a járási bíróság elé terjeszthető.

18. §.

Az örökségosztály, különösen egyszerű osztály esetében (divisio inter fratres in casu plenae successionis) a járásbíró elébe tartozik, azonban a 22-ik §. b.) foglalt korlátozással, ki is a hagyomány számbavételére és az ingó s ingatlan vagyon megbecslésére nézve, organumokképz az illető községi küldötteket használja.

Ezen elv áll a nemesi földbirtokosok hagyományára nézve is.

19. §.

Ezen hagyományok tárgyalásainál közelebbi eljárást egy utólagos rendelet foglalandja magában.

20. §.

A bíróságokat az árva ügyek vitelére a törvények s gyakorlat szerint illető befolyás, az árvák és gyámoltak, nemkülönbén a gyámokok s gondnokok, és az ezek gondviselése alatt levők javainak kezelése fölötti örködés, s a gyámnoki és gondnoki számadásokra való felügyelés a járási bíróságokhoz utasíttatik.

21. §.

Büntetési ügyekre nézve, a járási-bíróságok, a bírói tisztet, csekélyebb tévtettek eseteiben gyakorolják.

A súlyosb kihágások megvizsgálása és elítélése, a társas járási-bíróságokat illeti.

22. §.

A megyei-törvényszékek ítélik el, a polgári jogügyeket illetőleg, mindazon pereket, melyek a 16, 18 és 20-ik §. szerint a járási-bíróságokhoz nem utasítvák; különösen:

- a) nemesi ingatlan javakat illetőleg, minden örök eladási és vevési bevallások (Fassiones perrennales) s egyéb lépések, tiltakozások és ügyvitelek, a melyek az eddigi törvényszerű gyakorlat szerint, az ugynevezet hiteles helyek (loca credibilia) előtt, vagy az ország rendes bírái által történtek, a jegyzőségi rendszabály behozataláig, a megyei törvényszékeknél teljesítendőek, ugyanazok ítélnék továbbá:
- b) a nemesi ingatlan javakat tárgyzó örökösztályok eseteiben eljárást szabályozó új törvény hozataláig, a vérrokonok közti egyszerű

entscheidet als Friedensrichter die Klagen endgiltig, ohne daß von seinem Spruche eine weitere Berufung stattfindet, doch steht dem Kläger in Betreff der ange deuteten Frage frei, mit Umgehung des Ortsvorstandes sich auch allsogleich an den Bezirksrichter zu wenden. Ferner hat in Fällen von Streitigkeiten, welche über die Gränzen von Feldgründen oder Gemarkungen innerhalb des Gebietes einer und derselben Gemeinde entstehen, bei dem Ortsvorstande der Ausgleichungsversuch stattzufinden, und wenn dieser fruchtlos geblieben, worüber der Partei eine ämtliche Bescheinigung gebührt, — kann die Klage vor das Bezirksgericht gebracht werden.

§. 18.

Die Erbschaftstheilung, insbesondere im Falle einfacher Theilung (divisio inter fratres in casu plenae successionis), steht dem Bezirksrichter jedoch mit der, (§. 22 b) enthaltenen Beschränkung zu, welcher bezüglich der Nachlassverzeichnung (Inventur) und Abschätzung des beweglichen und unbeweglichen Vermögens sich der betreffenden Gemeinde-Abgeordneten als der Organe bedienen wird.

Dieser Grundsatz gilt auch in Bezug auf die Verlassenschaft adeliger Grundbesitzer.

§. 19.

Das nähere Verfahren in Beziehung dieser Nachlassverhandlungen wird eine nachträgliche Verordnung enthalten.

§. 20.

Der nach den Gesetzen und der Gesflogenheit den Gerichten zustehende Einfluß auf die Beforgung der Pupillar-Angelegenheiten, die Ueberwachung der Pupillen und Curanden, sowie der Vormünder und Curatoren, deren Gebahrung mit dem Vermögen ihrer Pflegbefohlenen, und Obsorge auf die Vormundschafts- und Curatelsberechnung wird dem Bezirksgerichte zugewiesen.

§. 21.

In Bezug auf Strafsachen üben die Bezirksgerichte das Richteramt, in Fällen der geringeren Vergehen aus.

Die Untersuchung und Aburtheilung der schweren Vergehen kommt den Bezirkscollegialgerichten zu.

§. 22.

Die Landesgerichte entscheiden in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten alle jene Rechtsfachen, welche nicht vermöge §. 16, 18, 20 den Bezirksgerichten zugewiesen sind; insbesondere

- a) in Ansehung adeliger unbeweglicher Güter (fassiones perrennales), alle Kauf- und Verkaufserklärungen und sonstigen richterlichen Schritte, Protestationen und Geschäfte, die nach der bisherigen geseflichen Uebung vor den sogenannten glaubwürdigen Orten (loca credibilia) oder von den Landesrichtern unternommen wurden, bis zur Einführung der Notariatsordnung bei den Landesgerichten anzubringen;
- b) bis zur Erlaffung eines das Verfahren in Erbschafts-fällen normirenden neuen Ge-

ка жѣде де паче decide casselle definitivъ, Фъръ касъ маї пѣтъ авѣ локъ врео апелльчъне, іертаѣ ecte днсъ акксанлълѣ, днпр'о касъ ка ачеаста, а се дндрента, къ днкспісареа аѣторітѣіеї коммунале, нѣмаї деклѣ шї ла жѣделе черкълѣ сеаѣ ла трівзнѣ. Маї днколо, дн касърі де контроверсії пентрѣ маршіїле сеаѣ метеле сесіоніорѣ колонікале дн днктѣл пѣтжанікріор де кжпнѣ а ачеллеїашї коммунітѣї, днчеркареа де днпѣчѣре аре съ се факъ ла аѣторітаеа коммунеї, шї дакъ днчеркареа ачеаста ва ретанѣ Фъръ ресслатѣ, пентрѣ каре днсъ пѣрѣїеї немѣлдеміте 'ї се кѣвіне жнѣ скрісѣ офіціалѣ, се поте add.че касса днaintea трівзналѣлѣ.

§. 18.

Днпѣрѣїеа ередітѣїеї, анѣме дн касъ де днпѣрѣїе сімплѣ (divisio inter fratres in casu plenae successionis) каде ін кжпнетіңа трівзнѣлѣ (жѣделѣї де черкѣ), днсъ къ тѣрпінїеа кѣрпїнеъ дн §. 22 b), кареле дн чеа че се цїне де кжпсетпѣчънеа ретаселор (inventarium) шї де рѣцїїреа авеїеї мовїле шї немовїле, се ва серві ка кжоргане къ депстаїїї респектївеї коммунітѣї.

Ачестѣ прїнчїпїѣ арѣ валѣре шї днкжѣї пентрѣ ретаселе пропріетаріорѣ де пѣтжаніѣ новїтаріѣ.

§. 19.

Прочесъра маї деапрѣне дн ачесте пертракѣчънї де ретасе се ва детерміна прїнтр'о ордїнѣчъне че ва зрѣма.

§. 20.

Днфлѣїңа, че дѣнъ лѣїї шї жѣсе кѣвіне жѣдекѣторіорѣ асѣпра трѣвілорѣ пѣпїларїе, прїверлареа асѣпра пѣпїлїлорѣ шї кѣранзілорѣ, прѣкжм шї асѣпра тѣторілор шї кѣраторілорѣ, асѣпра манїпѣлѣреї ачелѣора къ авереа челор че сжнт нѣшї сжнт днгрїціреа лорѣ, шї контролареа рѣчїнїлорѣ тѣторатѣлѣ шї кѣрателїеї се пнжѣ асѣпра трівзналѣлѣ.

§. 21.

Дн кассе пенале деплїнескѣ трівзналеле офіціл де жѣдекѣторіѣ дн касърі де делїкте маї мїлї.

Черчетареа шї жѣдекареа делїктелорѣ греле се кѣвіне жѣдеделорѣ коллѣціале.

§. 22.

Прѣтѣреле деїдїѣ дн прочеселе чївіле тѣте ачеле касърі жѣрїдїче, каре нѣ с'аѣ ассемнатѣ прїн §. 16, 18, 20 трівзналелорѣ; анѣме:

- a) дн прївіңа вѣнзрїлор новїтарїе немовїле (fassiones perrenales) тѣте декларѣчънїле де кжпѣрѣре шї вїндере, шї алїї пашї жѣдеїарїї, протестъчънї шї негодїсрї, каре дѣнъ жѣл лѣгалѣ де пѣнъ акжм се перфѣчѣа днaintea ашеа нѣмітелорѣ локърѣ демне де кредїңѣ (loca credibilia) орї декѣтрѣ жѣдекѣторїї рѣреї, акжм, пѣнъ ла днтрѣдѣчерса ордїнеї нотарїале, се ворѣ адѣче днaintea прѣтѣрелорѣ;
- ачесте деїдїѣ маї днколо:
- b) пѣнъ ла емітереа жнѣї лѣїї позе, каре ва рѣгѣла прочесъра дн касърі де днпѣрѣїеа

osztályesetekben (divisio inter fratres in casu planae successionis), ha az osztálytárgy több járásokban, de ugyanazon megyei-törvényszék körületében fekszik.

Ha az osztálytárgy több megyei törvényszékek körületében fekszenék, a 15. § értelmében külön bíróküldésnek van helye;

c) a pazarlás vagy elmebetegség miatti gondnokság rendelése és megszüntetése, a törvényesítés, örökbefogadás, kivándorlás eseteiben.

23. §.

A megyei-törvényszékek ítélnek továbbá az új csődrendszabály behozataláig mint kereskedelmi törvényszékek, minden kereskedelmi és váltóperekben, ideértve a kereskedők minden csődjeit is, saját kerületükön belül, nemkülönbén bányajogügyekben, az egy külön rendelet által nekik kiszabandó járásokon belül.

A megyei törvényszék, a váltó- és kereskedelmi ügyekbeni tanácskozások és ítélethozásokhoz, a kereskedői rendből szavazattal bíró tagokat, bányabírói ügyekben, a bányász- és hutászok rendéből szavazókat vesz magához.

24. §.

Büntetési ügyekben a megyei-törvényszékek első-bíróskép ítélnek:

- a) azon súlyosabb büntettek fölött, mellyek a különösen kiadandó törvény által elejükbe rendeltetnek.
- b) egy külön tanácsban, azon körületen belül, mellyben ezek társas járási-bíróskép helyét pótolják, az utóbbi elé utasított tévtettek fölött.

25. §.

A megyei-törvényszékek másod-bíróskép ítélnek:

- 1. polgári ügyekben, a járási-bíróskép határozatai ellen tett fölebbvitelre nézve;
- 2. büntetési ügyekben, a járási-bíróskép és társas járási-bíróskép által hozott határozatok ellen emelt panaszokról.

26. §.

A megyei-törvényszékek azon tagjai, kik büntetési ügyekben (20-ik §. b) a tanácskozásban és határozásban első-bíróskép vettek részt, az ezek iránt előforduló felebbhivatkozási esetekben, másod-bíróskép az ítélőszéken együtt nem ülhetnek.

27. §.

A megyei főtörvényszéki tanácsok másod-bíróskép mindazon perekben határoznak, mellyek mind a polgári mind a büntetési ügyeket illetleg, a megyei-törvényszékek által, első-bíróskép döntettek-el. Harmadik és utolsó bíróskép határoznak, mindazon polgári és büntetési perekben, a mellyekben az illető megyei-törvényszék fölebbvitel útján hozta határozatát.

seßes in Ansehung adeliger unbeweglicher Güter, in den Fällen einfacher Theilung zwischen Blutsverwandten (divisio inter fratres in casu plenae successionis), wenn das Theilungsobject in mehreren Bezirken, doch in demselben Landesgerichtsprerengel gelegen ist.

Wäre das Theilungsobject in mehreren Landesgerichtsprerengeln befindlich, so tritt im Sinne des §. 15 eine Delegation ein;

c) in Fällen der Curatelverhängung und Aufhebung wegen Verschwendung oder Geisteskrankheit, der Legitimation, Adoption, der Auswanderung.

§. 23.

Die Landesgerichte entscheiden weiters bis zur Einführung der neuen Concursordnung, als Handelsgerichte in allen Handels- und Wechselstreitigkeiten, einschließlich aller Concurse der Handelsleute, innerhalb ihres eigenen Sprengels, sowie in Bergrechtsfachen innerhalb der ihnen durch eine besondere Verordnung zuzuweisenden Bezirke.

Zu den Berathungen und Entscheidungen in Wechsel- und Handelsangelegenheiten wird das Landesgericht stimmführende Mitglieder aus dem Handelsstande, in Bergrechtsfachen Stimmsührer aus dem Stande der Berg- und Hüttenleute beiziehen.

§. 24.

In Straffachen erkennen die Landesgerichte in erster Instanz:

- a) über jene schweren Verbrechen, welche ihnen durch das besonders zu erlassende Gesetz zugewiesen werden;
- b) in einem besondern Senat innerhalb jenes Sprengels, in welchem sie die Stelle eines Bezirks-Collegialgerichtes vertreten, über die dem letzteren zugewiesenen Vergehen.

§. 25.

Die Landesgerichte erkennen in zweiter Instanz:

- 1. in bürgerlichen Angelegenheiten über Berufungen gegen Entscheidungen der Bezirksgerichte;
- 2. in Straffachen über Beschwerden gegen die von den Bezirksgerichten und Bezirks-Collegialgerichten gefällten Erkenntnisse.

§. 26.

Mitglieder der Landesgerichte, die in Straffachen §. 24 lit. b, in erster Instanz an der Berathung und Entscheidung Theil genommen haben, können in hierüber vorkommenden Berufungsfällen in zweiter Instanz nicht mit zu Gericht sitzen.

§. 27.

Die Oberlandesgerichts-Senate entscheiden als zweite Instanzen in allen Rechtsangelegenheiten, welche sowohl in bürgerlichen, wie in Straffachen vor den Landesgerichten in erster Instanz entschieden worden sind. In dritter und letzter Instanz entscheiden sie über alle bürgerlichen Rechtsstreitigkeiten, sowie über alle Strafprozesse, in welchen das betreffende Landesgericht im Berufungswege sein Erkenntniß gefällt hat.

erezítvői, an prinipida vnzprlor novitatio nemobile, an kaszri de amprcipe cimply antre koncanceni (divisio inter fratres in casu planae successionis); kand obienta de amprcipe zace an mai mlate ckerkri, ancz tot an kprincsa aceleiamí pretsre.

Eap dakъ obienta de amprcipe va zlyca an mai mlate amsite de pretsre, atnci prinde lokъ o delegacne an ancelcesca §-lxi 15.

c) an kaszri de impxnerca mi pedikarea kpratelei pentrx recinpъ ori pentrx vreznъ morvъ cmprtsalъ, de lepitimъcne, adomъcne mi emigrъcne.

§. 23.

Pretsrele decidъ anъ, pnyъ la antrodъcnerca ordinei pose de koncpcсъ, ka ждеде kommerциале an tote kontroverciile de negoуъ mi полиуъ, kprinzingъ aичi tote koncpcселе negoуitorlorъ din ambita propriъ a.1 pretsrelorъ, прекъm mi an kasce montanictice an ckerkpile че li ce vor accemna printp' o specialъ ordinъcne.

La kocъlъcъcne mi decicicne an kasce kambiале mi komerciale va kiema pretsra memvrii ре-representanti din ctatъ.1 negoуitoriaлъ, an kasce montanictice ре-representanti din ctatъ.1 minерариlorъ.

§. 24.

An kasce penale decidъ pretsrele an prima instancъ:

- a) accъpa aчелоръ crime, kape li ce vorъ accemna лоръ printp' o лeцe specialъ
- b) antp'ъn cenatъ specialъ an kprincsa ambita-lxi, an kape e.1.1e plinescъ lokъ.1 vni ждедеъ коллециалъ, accъpa delictelоръ accemnate aчecckî din зpmъ.

§. 25.

Pretsrele ждедеъ an a doa instancъ:

- 1. an kasce civile accъpa апелъcъ.1лоръ date ancontra centingelор emite din trivъnale.
- 2. An kasce penale accъpa п.1жсopилор че ce даъ an contra decicicнlorъ pronъnciate de-къръ trivъnale mi ждедеде коллециале.

§. 26.

Memvrii pretsrelorъ, kapî aъ.1.1atъ parte la koncъlъcъcnea mi decicicnea de antzia instancъ an kascele penale §. 24: lit. b. nъ mai notъ mede la ждедеkatъ kand ce decide an adoa instancъ decppe aчелешi kasce appellate.

§. 27.

Cenatele pretsrelorъ-marî ждедеъ ka a doa instancъ tote kascele, fiъ civile, fiъ penale, kape c'aъ decicъ an prima instancъ декъръ pretsre. An a tpeia mi cea din зpmъ instancъ decidъ alle decppe tote kontroverciile жpидиче civile, прекъm mi decppe tote процеселе penale, an kape pecnektiva pretspъ mi-a ppcncuivatъ centinga an a doa instancъ.

28. §.

A legfőbb-törvényszék harmad-bíróskép határoz a polgári- és büntetőjogi mindazon peres esetekben, a mellyek fölött a megyei-főtörvényszéki tanácsok másodbíróskép ítélték.

29. §.

Az álladalmi ügyészségeknek a bíróságoknál felállítására külön rendelet által fog szabályoztatni.

III. Az ideiglenes bíróságok eljárása.

30. §.

Egy minden austriai országokra nézve közös polgári és büntető törvénykönyv, nemkülönbén polgári és bűnperrendtartás általános behozataláig, az ideiglenes törvényszékek az elejökbe utasított ügyek tárgyalása és elhatározására nézve a fennálló törvények határozataihoz vannak kötve, egyedüli kivételével azon változtatásoknak, mellyek a jelen rendelet által tétetvék.

31. §.

A fölebbvitelen (Apellation) és perujitáson (novum simplex) kívül, hol ez az eddigi törvények értelmében létezett, bármi névvel nevezendő semmi más perorvoslatnak helye nincs.

32. §.

Ha az első- és másod-bíróskép ítéletei egyhangzók, további fölebbvitelnek helye nincs.

33. §.

Minden fölebbvitel birtokon belül (intra dominium) történnek. Mig a törvényesen közbetett fölebbvitel iránt határozat nem hozatott, a végrehajtás nem eszközöztethetik.

A törvényszékek általi formasértések miatt támasztott panaszok iránt, az e tárgyban különösen kiadandó rendeletek képest, a legfőbb törvényszék Bécsben mint megsemmisítő törvényszék határoz, mindazáltal köteles a panaszkozó fél, mindenek előtt, az eljárás semmisségére vonatkozó okok elősorolása mellett, ott hol a 32-ik §. szerint megengedhető, a felebbviteli perorvoslattal élni, és a felebbviteli bíróság határozatát bevárni.

34. §.

Minden eddigi szokásban volt időszaki törvényszünetek ezennel megszüntetnek, s az igazságügyi szolgálat az ünnep- s vasárnapokat kivéve, szakadatlanul gyakorlatba veendő, ellenben mindazon jogkérdések, mellyek ösiségi viszonyokra vonatkoznak, és a nemesi javak elzalogítását tárgyazó minden perek, a mennyiben ezek már folyamatban vannak, további intézkedésig törvényszünet alá esnek, és a fennelősorolt jogigények alapján, ezen

§. 28.

Der oberste Gerichtshof entscheidet als dritte Instanz in allen jenen Streitfällen des bürgerlichen und Strafrechtes, über welche die Oberlandesgerichtsenate in zweiter Instanz geurtheilt haben.

§. 29.

Die Einrichtung der Staatsanwaltschaften bei den Gerichten wird durch eine besondere Verordnung geregelt werden.

III. Verfahren der provisorischen Gerichte.

§. 30.

Bis zur allgemeinen Einführung eines für alle österreichischen Länder gemeinschaftlichen bürgerlichen und Strafgesetzbuches, sowie einer bürgerlichen und Strafprozess-Ordnung sind die provisorischen Gerichte bei der Verhandlung und Entscheidung der ihnen zugewiesenen Gegenstände an die Bestimmungen der gegenwärtig in Übung stehenden Gesetze gebunden, mit alleiniger Ausnahme jener Abänderungen, welche durch gegenwärtige Verfügung getroffen werden.

§. 31.

Außer der Berufung (Appellation) und Erneuerung des Rechtsstreites (novum simplex) da, wo sie im Sinne der bisherigen Gesetze bestanden hat, findet kein anderes wie immer Namen habendes Rechtsmittel statt.

§. 32.

Wenn die Erkenntnisse der ersten und zweiten Instanz übereinstimmend sind, so hat keine weitere Berufung statt.

§. 33.

Alle Appellationen erfolgen innerhalb des Besizes (intra dominium). Bis über die rechtsaitig angebrachte Berufung entschieden worden ist, findet die Vornahme der Execution nicht statt.

Ueber Beschwerden wegen Formverletzungen der Gerichte entscheidet in Gemäßheit der darüber besonders zu erlassenden Verordnung der oberste Gerichtshof in Wien als Cassationshof, jedoch hat der Beschwerdeführer vorerst mit der Darlegung der auf die Nichtigkeit Bezug habenden Gründe das Rechtsmittel der Berufung, da wo es nach §. 32 zulässig ist, zu ergreifen, und die Entscheidung der Berufungs-Instanz abzuwarten.

§. 34.

Alle bisher üblich gewesenen periodischen Gerichtsstillstände sind hiemit aufgehoben, und soll die Rechtspflege, die Sonn- und Festtage ausgenommen, ununterbrochen ausgeübt werden, dagegen werden alle jene Rechtshändel, welche sich auf Nothicitätsverhältnisse beziehen, und alle die Verpfändung adeliger Güter betreffenden Prozesse, in soferne dieselben schon im Gange sind, bis auf weitere Verfügung einem Gerichtsstillstande unterzogen, auch kön-

§. 28.

Къртеа съпретъ-жъдециаріъ decide ка а треа инстанцъ тоте а челе каспрі контроверсе де дрентъа чивіаѣ ші пеналѣ, пе каре сенателе претъ-ріор-марі ле-аѣ жъдекаѣ ѡн а доа инстанцъ.

§. 29.

Ашезарае прокъратърелорѣ де статъ ла жъдеце, се ва регъла принтр'о специалъ ординъчне.

III. Процесъра жъдецелор провизоріи.

§. 30.

Пънъ ла ценерала ѡнтродъчере а зпѣі кодиче чивіаѣ ші пеналѣ коммунѣі тѣтрорѣ церелор акъ-стріаче, прекъм ші а зпѣі регълманѣѣ де процесъа чивіае ші пенале, жъдецеле провизоріи, ѡн пертра-тареа ші deciderea каѣселор че лі се ассеамнъ, вор фі легате де прескринтеле лецілорѣ че сѡнт пънъ акъм ѡн ѡсѣ, къ есеченъне нъмаі де ачеле модифікъчнѣі, че се факѣ prin dicъсъчнеа деакъм

§. 31.

Афаръ де апелъчне ші де репоіреа проче-сълѣі, (novum simplex), аколо знде а есетѣіѣ еа ѡн ѡнделесъл лецілорѣ де пънъ акъм, нъ ва авѣ локѣ нічѣі зпѣі ремезіѣ жърідікѣ алъа сѡнт. вері че нъмпіре.

§. 32.

Кънд сентинцеле де форъл ѡнтѣіѣ ші ал доілеа (instanца примъ ші адоа) ворѣ фі зпѣіте, нъмаі аре локѣ нічѣі о апелъчне маі де парте.

§. 33.

Тоте апелъчнеле се факѣ din dominiѣ сѡаѣ носесіѣне (intra dominium). Пънъ нъ се decide деспре апелъчнеа фъкъѣ къ валідитате жърідікѣ, есекъчнеа нъ се пѣте нъне ѡн лъкраре.

Асъпра плъсорілор пентрѣ кълкъареа форма-ліѣлор декътръ жъдеце, decide, ѡн кънформитате къ ординъчнеа че се ва emite аѣме пентрѣ аеаѣта, сѡпрета кърте жъдециаріъ din Biена ка кърте де кассаціѣне; къ тоте аѣѣте рекъринтеле еѣте де-торіѣ маі ѡнтѣіѣ, пе лънъ десволтареа темеілорѣ къ каре се пѣте моіва нълітатеа, а аѣка дръмъа апелъчнеі — аколо знде аѣѣѣта аре локѣ — дрънъ §. 32, ші а аѣента деуісіѣнеа форълѣі (instanца) апелатіѣѣ.

§. 34.

Тоте жърестіціеле (инѣтъріле де жъдекъторіи) періодиче, че ераѣ зѣitate маі напте, акъм се сѣтрѣѣ, ші дрентатеа се ва адмїнїѣтра некърмаіѣ, афаръ нъмаі де дъмінече ші сѣрѣторі. Аѣсъ тоте ачеле кассе, каре се редъкѣ ла лъкрърі де авїтїї-тате ші тоте процеселе че се атїнѣѣ де оѣмпно-рареа вънърілорѣ повілітаріе, дакъ се аѣлъ порпїте, вор фі — пънъ ла алъ діѣпъсъчне — сѡнпъсе зпѣі жърестіціѣі, ші тоіѣ пе темеіѣл еспъселорѣ аѣі

törvényszünet ideje alatt, új perek nem indíthatnak.

35. §.

A bíraskodás kezelésére nézve saját hivatalosítás fog kiadatni.

36. §.

Az új birói hivatalok életbe léptetését az igazságügyi minster által kinevezett, a népnyelvvel és helyviszonyokkal ismerős bizottmány hajlandja végre.

37. §.

Ezen életbeléptetési bizottmány feladata leendő, az illető ügyvitelnek, különösen az árvtömög- és letétpénzek, nemkülönben a bírósági leveltári iratok átadását rendbeigazítani és arra felügyelni, végre az új ideiglenes bíróságokra ruházott hatályt rendes folyamathoz hozni.

38. §.

Mihelyest az előmunkálatok bevégezvék, az újonnan felállított bíróságok, az igazságügyi minster által meghatározandó s nyilvánosan közhirre teendő naptól kezdve az elejökbe szabott hatáskörhöz képest, az igazságkiszolgáltatást gyakorlatba venni tartoznak.

39. §.

A fennelősorolt ideiglenes bíróságok életbeléptetése után, minden folyamatban levő, akár sommás akár formszerű perek, — azoknak kivételével, melyek a 34-ik §. szerint ideiglenes törvényszünet alá esnek, — az illető bíróságoknak, további tárgyalás és elintézés végett átszolgáltatandók.

40. §.

Az új bíróságok életbelépteig a telek- és be-
láblázási jegyzőkönyvek, hol illyesek léteznek, az eddigi módon vezetendők.

41. §.

A volt kormányzók s a cs. k. kincstar level-
láiraiban fekvő birói iratok egyelőre a nagy-szebeni megyei törvényszéknél, — a királyi táblánál, nemkülönben a volt ország rendes bíráinál (ittélmes-
tereknél) létező iratok pedig a maros-vásárhelyi megyei törvényszéknél teendők el.

42. §.

Egyideig a hiteles helyekre (loca credibilia) magokra marad bízva, a nálók lett irományok megőrzése.

43. §.

A birói tisztviselők által részleg fizetéské-
p ruházott bírósági díjak, azokat többé nem illetik; a bírósági díjak s helyegilletékek iránt külön rendelet fog kiadatni.

nen auf Grundlage der eben aufgezählten Rechts-
ansprüche, während der Dauer dieses Rechtsstillstan-
des, keine neuen Prozesse anhängig gemacht werden.

§. 35.

In Betreff der Gerichtsmanipulation wird eine eigene Amtsinstruction erfolgen.

§. 36.

Die Einführung der neuen Gerichtsstellen wird eine vom Justizminister ernannte mit den Volkssprachen und Territorialverhältnissen bekannte Commission in Vollzug setzen.

§. 37.

Es wird Aufgabe dieser Einführungs-Commission sein, die Uebergabe der obliegenden Geschäfte, insbesondere die Uebergabe der Waisenmassen- und Depostengelder, so wie der Gerichtsarchiv-Acten an die neuen Gerichte einzuleiten und zu überwachen, endlich die den neuen provisorischen Gerichten übertragenen Wirksamkeit in regelmäßigen Gang zu bringen.

§. 38.

Sobald die Vorarbeiten beendet sind, werden die neu eingefetzten Gerichte, von einem durch den Justizminister zu bestimmenden öffentlich kund zu machenden Tage angefangen nach Maßgabe des vor-
gezeichneten Wirkungsbereiches, die Rechtspflege auszuüben haben.

§. 39.

Nach erfolgter Einführung der oben angebedeuten provisorischen Gerichte sind sämtliche anhängige, sowohl summarische als förmliche Rechtsfachen, mit Ausnahme derjenigen, die vermöge §. 34 dem zeitweiligen Stillstande unterliegen, den betreffenden zuständigen Gerichten zur weitem Verhandlung und Entscheidung zu überantworten.

§. 40.

Bis zur Einführung der neuen Gerichte werden die Grundbuchs- und Intabulations-Protokolle, da wo sie bestehen, wie bisher fortgeführt.

§. 41.

Die richterlichen Actenstücke, welche in den Archiven des bestandenem Guberniums und des k. k. Thesaurariats erliegen, sind einstweilen bei dem Landesgerichte in Hermannstadt, die der k. Tafel, so wie jene, welche bei den gewesenen Landesrichtern (Protonotarien) erliegen, bei dem Landesgerichte in M. Vásárhely aufzubewahren.

§. 42.

Den glaubwürdigen Orten (loca credibilia) bleibt einstweilen die Verwahrung der bei ihnen hinterlegten Acten überlassen.

§. 43.

Die zum Theil von den Gerichtsbeamten als Bezüge genossenen Gerichtstaren kommen den Gerichtsbeamten hinfort nicht mehr zu; über die Gerichtsstaren und Stempel-Abgaben wird eine besondere Verordnung erfolgen.

litale de dreptă, pe câtă va căine acestă juraclăie, nu se vor mai poté porni alte procese nouă.

§. 35.

Despre manințadațiunea judecăriă va urma o instrucțiune oficială proprie.

§. 36.

Antrodăcherea pozelor scabne ori forșri judecătorești o va face o comisiune denșmită de către ministrul de justiție, cunoșcătóriă de limbele poporeloră și de ctatza terriorizăli.

§. 37.

Carțina acestei comisiuni antrodăcătóriă va fi de a țrăda pozelor judecătórii treșile că care vor avé a se ocăna aceste, mai vartocă vani din masa orfaniloră și vani de depozită, preșm și actele arhivăli judecătoriale, și șrți de a pze și activitate rezălată oficială pozelor judece proprie.

§. 38.

Andatze ce vor termina preșrășniile, voră dăchene pozele judece — ant' o zi ce ce va de-
fice și pzeșica prin ministrul justiției — șrășnișea loră judecătorească și șfera activități preșcrișe pentră fișcare.

§. 39.

Andatze ce nșmitere judece proprie voră fi antrodășce, tôte procesele dăchente atăș chele șrămarie, câtă și chele șormale, — așară nșmai de a chele, care dșnz §. 34 șant șrășșce șrrectiziăli interimală, — ce vor tranșferi la judecele respective — și actrora șmptingă voră kade — șpre a ce nertraktata și devide mai dșcolo.

§. 40.

Protokolele kărdilor șândzale și de dntă-
vzășchne, pe acolo pe znde ce așlă, ce voră dșve și căne ca și pzeșă akem, pzeșă la antrodăcherea pozelor judece,

§. 41.

Actele judecătorești, care șant denșce și arhivăli șoctăli șvernăș și ant' al țecășariă-
tăli ce vor neștra deokamdată la preșșra din Ci-
viă, eară chele ale țablei șegale și chele ce zakă țela șoctiă judecătóriă ai țereș (protonotariă), la preșșra din Mșrșș-vășarheșș.

§. 42.

Actele denșce la lokșriile krezibiile (loca cre-
dibilia) șemănă deokamdată și nșștrășea acestora.

§. 43

Hartea din țacșele judecătorești, pe țarșea o
țrășcaș oficialniă judecăriă ca șalarăș, nu li-
șmai dă deokem dșainte. Despre țacșele acestea
și despre chele do țimșră, va șrta o ordișchene
șneșială.

A midőn ezen Erdélybe, a Szászföldet is ideértve, ideiglenesen behozandó bírósági szerkezet tárgyában legfelsőbbleg helybehagyott rendszabályokat közhírré teszem, erősen hiszen, miszerint ez ország lakossága Ő felsége atyai kegyességének ez újabb ajándokát legfőbb hálával 's egy áldásteljes és sikeres jövő csalhatlan hírnökekép fogja üdvözölni, mihez még azon megjegyzést mellékelem, hogy az igazságügyi ministeriumnak kezdetben említett közleménye szerint, az új bírósági hatóságok életbeléptetéseig a Szászföldön eddig fennálló rendes bíróságok szokásban levő működéseikben épen úgy megmaradandának, mint a hogy az általam a tisztelt Minister ur jóváhagyásával e nagyfejedelemség más részeiben falállított ideiglenes fenyítő törvényszékek az austriai f. t. k. szerint továbbra is folytatandják működéseiket, s nemkülönben az újabb bíróságok is az országnak épen említett részeiben előforduló bűnvádak alkalmával az idézett rendszabályok 30. §-a alapján mondandják ki ugyan azon fenyítő törvénykönyv szerint, melly azoknál jelenleg is használtatik, ítéleteiket.

Wohlgemuth s. k.
Altábornagy.

Indem ich diese allerh. genehmigten Bestimmungen in Betreff der in Siebenbürgen mit Inbegriff des Sachsenlandes provisorisch einzuführenden Gerichts-Verfassung hiemit zur allgemeinen Kenntniß bringe, lege ich der festen Zuversicht, die hierländige Bevölkerung werde dieses neue Geschenk der väterlichen Huld Sr. Majestät mit dem wärmsten Dank und als untrügliche Vorboten einer segensvollen und gedeihlichen Zukunft begrüßen, und füge die Bemerkung hinzu, daß nach der Eingangs bezogenen Mittheilung des Herrn Justiz-Ministers bis zum Inlebentreten der neuen Justizbehörden sowohl die bisher bestehenden ordentlichen Gerichte im Sachsenlande in ihrer altherkömmlichen Wirksamkeit zu verbleiben, als auch die von mir mit Hochdessen Genehmigung in den übrigen Theilen des Großfürstenthums aufgestellten prov. Strafgerichte nach dem österreichischen Strafgesetzbuche noch wie vor dem zu amtiren, so wie selbst die neuen Gerichte in den ebenerwähnten Theilen des Landes bei vorkommenden Straffällen auf Grundlage des 30. §. der gedachten Grundzüge lediglich nach demselben Strafgesetzbuch, welches daselbst auch derzeit üblich ist, Recht zu sprechen haben werden.

Wohlgemuth m. p.
F. M. U.

Adzând eå prin aचेастा ला क्खोदिंदा ल्हालोर аचेасте преа'налт апровате холърари дн прінципе концитъчнел ждедиариє, че аре а сс днтродече провизорик дн Трансилваниа, де кареа се цине ми пъмжнтъл Самилор, сънт таре днкрединцад, къ по-пъръчинеа аचेастеи църи ва салста аचेаст' ноå деп де о пъринтеаскъ градиє а Маיעстатеи Сале, къ чеа маї фервине пълдъмитъ ши ка пе нице прекърсори нефаливиал де зп вениторъл фервиит ши плин де вине-къвънтаре, ши адазг обсервъчинеа, къ дъпъ дн-пъръшпореа фъкътъ ла днченст а домнълъи министъ де жсцидъ, пълъ ла пъшпореа дн лъкраре а по-лор деперъториї де жсцидъ, атъл ждектъториїле ординаре че есичъ пълъ акъм дн пъмжнтъл съсесъ, вор авеа а ретънеа дн векла лор активитате, кът ми провизориїле тривзнале криминале че ле амå днфин-цад еå къ а дналт ачелъиа апроваре, дн челелате пърди але таре лълї прінципат, вор авеа а фънкциона дъпъ кодика астрїакъ а леїлор пенале днкъ на ши маї пainte, прекъм ши днсъши тривзнале челе чеа дн акъм поменителе пърди але църиї, ла днтъмларї пенале че с'ар иви, пе телеїл параграфълї 30 дн поменителе тръсърї фъндъмжнтале, вор авеа а ж-дека нъмаї ши нъмаї дъпъ ачое кодикъ де леїл пенале, кареа аколо ши пълъ акъм есте зсїталъ.

ВОЛГЕМУТ m. u.
Ф. М. Л.

68 szám.

HIRDETMÉNYE

a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 augusztus 17-ről az ország némelly vidékeiben gyakran ismételt mezei gabonaplopás és erdő kihágások kinyomozása és büntetése iránt.

Azon sokszoros veszteségek után, melyeket a földbirtokosok a közelebb lefolyt évek alatt szenvedtek, ők az idén földjeiket rendkívüli költség-áldozással mivelték meg, 's egy termésdús aratás eredményétől várják azon módot, hogy gazdaságukat továbbra is folytathassák, és sokszoros kötelezéseiknek eleget tehessenek.

De e várakozás nem teljesülhet, ha fáradalmas szerzeményök lelkiismeret nélküli emberek által előlegesen elidegenítettik.

Fájdalom ez az ország némelly vidékeiben megtörtént, hól a még künn levő, 's részint begyűjtött mezei gabonák elorzása és gonosz megkárosítása üzetik, sőt még az éretlen gabonák 's különösen szőlők lemetszetnek, és elsajátítatnak.

Illyetén tetemes büntetést igénylő tények az utolbbi időben némelly helyeken igen gyakran ismételtetnek, mellynél fogva a földbirtokosok tulajdonának védelmére szükségesnek találtam olly komoly előintést közhírré tenni: miszerint mindenki illy jog ellenes tulajdonsértéstől nem csak

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr. 68.

Kundmachung

des f. f. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 17. August 1850, betreffend die Verfügungen wegen Untersuchung und Bestrafung der in einigen Gegenden des Landes sich häufig wiederholenden Diebstähle an Feldfrüchten und Waldspretel.

Nach den vielfältigen Verlusten, welche die Grundbesitzer in den leztverfloffenen Jahren trafen, haben dieselben ihren Boden heuer mit außergewöhnlichem Kostenaufwande bestellt, und erwarten von einem ergiebigen Ernteausschlage die Mittel, ihre Wirthschaft auch weiter betreiben, um ihren vielfachen Verbindlichkeiten nachkommen zu können.

Diese Erwartung kann aber nicht erfüllt werden, wenn ihnen das mühsam Gewonnene von gewissenlosen Menschen vorzeitig entzogen wird.

Leider ist dieß in einigen Gegenden des Landes der Fall, wo Diebstähle und boshafte Beschädigungen an den stehenden und eingesammelten Feldfrüchten oerübt werden, ja selbst die noch unreifen Früchte, und namentlich die Weintrauben abge schnitten und entwendet werden.

Derlei höchst strafbare Handlungen wiederholen sich in lezter Zeit in einigen Ortschaften sehr häufig, und ich sehe mich deshalb zum Schuze des Eigenthumes der Grundbesitzer genöthigt, die ernstliche Warnung ergeben zu lassen: es möge sich Jedermann derlei widerrechtlicher Eigenthumsangriffe, auch um

No. 68.

ПЪБАЛКАРЕА

ч. р. гъвернъторъ цивил ши милитаръс дн 17. Август 1850, атнргътоаре де днцъсечъчнеле пентъ черетареа ши педенсиреа фъртърлор де въкате ши а пре-варикъчнелор де пърдъри, че се днтъмларъ дес дн зпеле цинстърї але църиї.

Дъпъ фелъспителе пердепї че ловиръ пе про-приетарї дн ачешї анї де кърънд трекъди, ачелъ дншї лъкраръ естимп пъмжнтърїле сале къ неови-нзїте спесе, ши ши ашеантъ дела зп сечерим тълъо-мїжлоачеле, прїн каре с'ши поатъ тжпа ши маї департе економїа лор ши с' кореспондъ фелъспителор сале овлгъчїзнї.

Ачеастъ ашентаре днсъ пз се поїе днтъмлар, дакъ прїн оаменї фъръ концидъ лї се днстрепї-неазъ днкъ днпainte де време челе къшїтате къ мълъ остенеалъ.

Дърере днсъ, къ ачеаста се днтъмлар дн зпеле цинстърї а ле църиї, знде се днтръспїндъ фър-търї ши стрїкъчїзнї ретъчїосе къ въкателе адънале че стаå днкъ пе ла къмп, ва токма ши фърспитърїе челе некоанте, анъмит стръгърїї се таїе ши се дн-стръпнеазъ.

Acemenea fante prea demne de pedeanсъ се ренепїръ дн тимпъл дн зртъ, дн зпеле лорълї фоарте дес. дн кът еå тъ въдå сїлїт дн ачеастъ казсъ, спре ачърареа пропїетърїї ши а пропїетърїлор, а фаче о admonїциъне серїоасъ: ка фїє vine с' се контенаскъ дела асемеа педренте атасълї.

önmagáért tartozkodjék, hanem azon okból is, mivel egyszersmind minden közbátorléti hatóságok, mellyek közé a községi előjáróságok is értetnek, valamint az ország minden ítélőszékei arra utasítottak, hogy minden illetén büntetésre méltó tényeknek, és azok elkövetőinek kinyomozását különös köteleességeknek tartásák, 's a hibásokat legszorosabb büntetés alá vessék; mi ezennel közhírré tétetik.

Wohlgemuth s. k.
Altábornagy.

69 szám.

Kendelete

a cs. k. polgári és katonai kormányzó Altábornagy báró Wohlgemuth Lajosnak 1850. auguszt 15-ről. A köz szolgálat előmozdítására nézve adando előfogatról.

A közönségeknek előfogatokkal terheltetése, s az előfogatoknak mogány czélokra használata iránt sűrűn előforduló panaszok köteleességemmel teszik, e tárgynak különös birodalmi törvény általi szabályozásáig is, felhatalmazott cs. k. polg. biztos urral egyetértőleg ideiglenesen a következőt rendelni.

1. §.

Minden álladalmi polgár, kivontato, vagy tereh hordó állatokkal bir, köteles e vontató és teherhordó állatokat az álladalmi szolgálat előmozdítására meghatározott megtérítés mellett előfogatként előállítani.

2. §.

Előfogattá állitástól kivétnak:

- a) a Posta mestereknek kirekesztőleg postai szolgálatra szánt vontató és háti lovaik.
- b) valamely köz álladalmi hivatalnok saját lovai, ha ő azokat az illető előfogat helyett köz szolgálatra fordítja, ide tartoznak a lelkészek is, mennyiben a lelkészi szolgálatra lovaikra szükségök van.
- c) Marhavész alatt egyes helységek előfogatainak az előfogattól ideiglenes kivétel engedtetik.

3. §.

Az előfogat csak közszolgálat érdekében, katonai vagy közigazgatási czélra adathatik.

4. §.

A katonai előfogatokra nézve más szabályozás kiadásáig az eddigi rendeletek érvényesek marad-

seiner selbst Willen enthalten, da unter Einem alle Sicherheitsbehörden, unter welchen auch die Gemeindevorstände begriffen sind, so wie die sämmtlichen Gerichtsstellen des Landes angewiesen werden, sich die Erforschung aller solcher strafbaren Handlungen und der Thäter derselben besonders angelegen sein zu lassen und die Schuldigen der strengsten gesetzlichen Strafe zu unterziehen; was allgemein kund gemacht wird.

Wohlgemuth m. p.
F. M. L.

Nr. 69.

Verordnung

des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs Feldmarschall-Lieutenant Freiherrn von Wohlgemuth vom 15. August 1850, hinsichtlich der Vorspannleistung für Zwecke des öffentlichen Dienstes.

Die häufig vorkommenden Klagen über Bedrückungen der Gemeinden mit Vorspann, und deren Benützung zu Privatwecken, legen mir die Verpflichtung auf, bis zur Regelung dieses Gegenstandes durch ein besonderes Reichsgesetz, einvernehmlich mit dem bevollmächtigten k. k. Herrn Civil-Commissär Folgendes provisorisch zu bestimmen.

§. 1.

Jeder Staatsbürger der sich im Besitze von Zug- und Lastthieren befindet, hat die Verbindlichkeit diese Zug- und Lastthiere zur Beförderung des Staatsdienstes gegen festgesetzte Vergütung als Vorspann zu stellen.

§. 2.

Ausgenommen von der Verwendung zur Vorspann sind:

- a) die ausschließlich zum Postdienste bestimmten Zug- und Reitpferde der Postmeister;
- b) die einem öffentlichen Staatsbeamten eigenthümlich gehörigen Pferde, wenn er diese statt der ihm gebührenden Vorspann zum öffentlichen Dienste verwendet, wozin auch die Geistlichen gehören, in sofern sie ihre Pferde zum Seelsorgerdienste benötigen.
- c) Vorübergehende Ausnahmen von der Vorspannleistung werden den Bespannungen einzelner Ortschaften während einer Viehsuche zugestanden.

§. 3.

Die Vorspann ist zu leisten blos in Angelegenheiten des öffentlichen Dienstes, sowohl für militärische wie administrative Zwecke.

§. 4.

In Bezug auf die Militär-Vorspann bleibt es, in so lange keine andere Verfügung erfolgt, bei den

acșura proprietății chiar și de vânzare sa, fiind că tot ce arești dată ce dede dintrăinare: la toate proprietățile de circuite, cșnt kare ce kopind și aleșii komșnelor, prekm și la toate trivnialele judeciarie a le țării ca cș черчетоць кз атърн-тъа дпъ toate acemenea fante demne de pedeaș, și mai ales dăuь Фътиторіи аелора, cșntănd ne чеї вїновачї ла чеа маї северь pedeaș леїізіт, kare ce adăче ла кзоптїнда тѣтпор.

ВОЛГЕМУТ m. п.
Ф. М. Л.

Nr. 69.

ORDINUL ȚĂRII

гверньторїаї ч. р. цивл шї милїтарїс Ф. М. Л. Баронъаї de Волгемст дїн 15. Август 1850, пп привїнда дареї прежнктрелор нентр сконспїае сервїцїаї пвѣлкѣ.

Плжнсорїае челе пѣтпроасе че се адск нїнте асșura апъсърїлор комșnelор, кз прежнктре (Форшїоне), шї асșura фолосїреї асետора пп скопсрї private, ме лндатореазъ, а хотърж провїсорїс пп лнделедере кз Домнѣа пїлїжнпстерїтъа комїсарїс цивл ч. р. пѣлъ ла регълареа асעתїї обжеїт ппїн о леде имперїаля деосевїтъ, зрмътоареле:

§. 1.

Tot ce țărănoaia de țătă kare are vite de tracș și de поварь, cșaz лндаторатѣ ашї да асעתе vite, пе лжпгь о decdънарс хотържїтъ, ка прежнктрър сїре нїнтареа сервїцїаї де țătă.

§. 2.

Дела аплїкареа ла прежнктре се ісх афарь:

- a) каїл де tracș шї де кълърїтѣ аї Маїсїтрїлор де посте, карї снпт аїтме хотържїцї нѣмаї нентр сервїцїа де посте,
- b) каїл пропрїї аї офїцїаїлор пвѣлїчї де țătă, деакъ шїї лнтревлїндеазъ лп сервїцїа пвѣлкѣ лп локъа прежнктрелор че лїс аркзвени лор; децїнде се цлжѣ шї Преоцїї, лпкжт се фолосек кз каїл лор сїре лпплїнїреа даторїеї преоцїї.
- c) Лърї афарь трекътоаре дела дареа прежнктрелор се лпгъдсек еїнгларелор цїнъсрї сѣв лжпнѣа врезнел воале де vite.

§. 3.

Прежнктрѣа тресъе сь се де нѣмаї лп тревїло сервїцїаї пвѣлкѣ атжт нентр сконспрї милїтаре кат шї нентр челе адмїнїстратїве.

§. 4.

Лп привїнда прежнктреї милїтаре сь ретжїо трова пѣ лжпгь ordїнъчїенїае де пѣлъ акъта

nak. Azonban az előfogati biztosok köteleességévé tétetik: hogy arra ügyeljenek, miszerint egyes cs. k. katonai utazóknak, szállítmányoknak, vagy csapatoknak több előfogat ne adassék, mint a főhadi biztosság által meg erősített uti rendeletben utalványozva van.

5. §.

A közigazgatási czélokra előfogat a kormány szolgálatában utazók szállítására van korlátolva.

Ide tartoznak nem csak az alkalmazott hivatalnokok, hanem a kormány meg bizásából utazó más egyének is, ha az előfogat használatára illető hatóságai által felhatalmazva, 's előfogati utalvánnyal ellátva vannak.

Vidéki, kerületi és alkerületi biztosok, valamint azok segédek hivatalos kerületeikben az előfogat használatára nem tartoznak magukat igazolni.

Az előfogatok használatára jogosított polgári egyéneknek tilos az illetőségen felüli utalványozás, vagy az utalványozott mennyiség feletti előfogat ki szolgáltatása, a 19-ik §-ban ki jelelt eseteket kivéve.

Minden illetőségen felüli előfogati utalványnál a hibás az előfogati összeget büntetés képpen tizszeresen tartozik meg fizetni, mellynek fele az előfogat adóé, más fele a helybeli szegények pénz alapjáé.

6. §.

A cs. kir. hadrendőrség a szervezeti szabálynál fogva jogosítva van az előfogat használhatását igazolni, azért minden előfogattal utazó köteles a hadrendőr fel szollítására ebbéli igényét bébizonyítani.

7. §.

Előfogati utalványoknak polgári hivatalnokokra nézve kiadására, 's a főhadi biztosság által a katonai személyek részére kiadott ut rendeleték látomásozására jogosítva vannak:

- a) a vidéki hivatalnokok eljárói nem csak saját vidékeikre, hanem egész Erdély korona tartományra nézve.
- b) a kerületi biztosok egész kerületeikre, valamint azon egész vidékre nézve, mellyhez tartoznak.
- c) Az alkerületi biztosok csupán alkerületeikre nézve.

8. §.

Az előfogat szolgáltatására nézve minden országos, postai és kereskedelmi utakban előfogati állomások egy egy előfogati biztossal fognak fel állítani, 's minden illetén állomáshoz a kerületben közelebb fekvő három orai távolságon túl nem levő községek soroztatni.

9. §.

Az önkény és tulterhelések meg akadályozására a cs. kir. kerületi hivatalok a városi ta-

bisherigen Anordnungen. Jedoch wird den Worspanns-Commissären zur Pflicht gemacht, darauf zu halten, damit weder einzeln reisenden k. k. Militärs, noch einem Transporte oder einer Truppe mehr Worspann beigelegt werde, als mit der Feldkriegscommissariatisch bestätigten Marschroute angewiesen ist.

§. 5.

Die Worspann zu administrativen Zwecken ist auf die Beförderung der im Dienste der Regierung Reisenden beschränkt.

Hierher gehören nicht nur angestellte Beamte, sondern auch andere im Auftrage der Regierung reisende Individuen, sobald sie von der competenten Behörde zum Gebrauch der Worspann ermächtigt, und mit einer Worspanns-Anweisung versehen werden.

Distrikts-, Bezirks- und Unterbezirks-Commissäre, wie deren Adjunkten bedürfen im Bereiche ihres Amtsbezirktes für den Anspruch auf Worspann keiner Legitimation.

Eben so wenig darf einer Worspannsberechtigten Civil-Partei mehr als ihr gebührt, angewiesen, oder mehr als angewiesen, an Worspann erfolgt werden, den bei §. 19 bezeichneten Fall ausgenommen.

Für jede ungebührliche Worspannsanweisung hat der Schuldtragende den zehnfachen Worspannsbetrag als Strafe zu erlegen, wovon die Hälfte dem Worspannsleister, die andere Hälfte dem Ortsarmen-Fonde zufällt.

§. 6.

Die k. k. Gensdarmarie ist nach dem organischen Statute befugt, die Berechtigung zum Gebrauche der Worspann zu konstatiren, daher jeder mit der Worspann Reisende verpflichtet ist, sich auf jede Anforderung eines Gensdarmes über seine dießfällige Befugniß auszuweisen.

§. 7.

Kompetent zur Ausstellung der Worspanns-Anweisungen für Civilbeamte, und zur Wistrung der fürs Militär vom Feldkriegs-Commissariate ausgestellten Marschrouten sind:

- a) die Vorsteher der Distriktsämter nicht bloß für ihren Distrikt, sondern auch für das ganze Kronland Siebenbürgen;
- b) die Bezirks-Commissäre sowohl für ihren unterstehenden Bezirk, als auch für den ganzen Distrikt, zu dem sie gehören;
- c) die Unterbezirks-Commissäre für ihren Unterbezirk allein.

§. 8.

Für die Worspannsleistung werden an allen Reichs-, Post- und Commercial-Strassen Worspanns-Stationen mit dem Sitze eines Worspanns-Commissärs errichtet, und jeder derlei Station die im Umkreise nächst gelegenen nicht über drei Stunden entfernten Gemeinden eingereiht.

§. 9.

Um der Willkühr und jeder Ueberbürdung zu begegnen, werden die k. k. Bezirks-Ämter einver-

ның күнд не ва зрға о алы дичастықна. Се дәндаторасъ тотуші комисарил де презжнктыре а р-мәнеа не жангы ачеа, ка съ не се рандзаскъ ничи нентр милитариі ч. р. кари кълтореск сангери, ничи нентр врезн транспорт, сеаз врео трызл маи нэште презжнктыре декат се хотырск къ Марши-рота днтзрпиз де кътр комисариатла де ресвела.

§. 5.

Презжнктыра нентр скопзри административе се тзруинеде ла днаинтареа кълтотилор дн сервизиа гзверникзлэ. Де ачоста се динэ не нэмаи официалии чі ші ате индивиде че кълтореск дн днстзрчинареа гзверникзлэ, дндатэ че се вор дмнстери декатэ дпеззториа компетентэ спре днтрезингареа презжнктырей ші се вор проведео къ о асемнатэ де презжнктырэ.

Comissarii de district, черкэ ші свечеркэ, пре-към ші аджзнкциі лор п'ах липсэ де ничі о леуитимаре дн кспринсэл черкэлэ лор де локраре нентр претиндереа презжнктырелор.

Tot așea de puțin сз poate acemna врезней партиде чивиле дндрентзците де презжнктырэ маи нэшт декат исе къвине, сеаз се poate зрға маи нэшт де кат се асемнэ, лэанд афарэ дн лэмпале-реа днсемнатэ дн § 19.

Nentр fiecare асемнатэ некзвинчоасэ де презжнктырэ аре сз се недепсоаскъ виноватэ къ о недеансэ де зече опі маи маре декат плата презжнктырей, дн каре жзмэтате і се вине дзэкториялэ де презжнктырэ, іарэ чеелалэ, жзмэтате фондэлэ нентр сзрачіи локалі.

§. 6.

Jandarméria ч. р. есте 'ндрентзциі дэпэ елэ-тэстэ органик а констата дндрентзциреа спре днтрезингареа презжнктырей, нентр ачеа Фиекаре кълтотркъ къ презжнктыра е datoris а се леуитима-ла Фиекаре провокаре а врезнэі жандармэ аспра-зней асемене дндрентзцирі але сале.

§. 7.

Лоқзрале компетенте де а да асемнале де презжнктырэ нентр официалии чивилэ, ші а виза мар-широтеле date нентр милицие де кътр комисариат-ла де ресвела сжнт:

- a) Прешедингіі официелор де дистриктэ нэстналэ нентр дистриктэ лор чі ші нентр днтреарэ цэара короаней Трансилваниа.
- b) Comissarii de черк атак нентр черкэл лор, кат ші нентр дистриктэ днтрег, де каре се динэ.
- c) Comissarii de свечеркэ нэмаи нентр свечеркэл лор.

§. 8.

Nentр дареа презжнктырелор се вор ридика дн тоате дрзмзрале цзрпії, де постэ ші коммерциале ста-циіні де презжнктырі къ решедереа знші комисарис де презжнктыре, де Фиекаре стациіне де ачесте се вор динса компетеле вецине дн днтпрежзр че не се афлэ маи департе де 3 оре.

§. 9.

Спре а днтэмпина опіче воліцие ші днтпово-раре, вор мижлоуі официеле ч. р. де черкзри дн

nácsokkal, és a postai állomásokhoz kebelezett községek előljáróival egyetértőleg határozzák meg azon viszonyt és aránylagos sorozatot, mellyben minden község az előfogathoz járulni köteles.

A kirovás sinormértékeül az egyes községek-nél találtató alkalmas marhák száma szolgál.

10. §.

Hogy ha sürgős esetekben az utasnak gyors előmozdítása szükségeltetvén, a meghatározott sorozati arány meg nem tartathatnék, 's a helységi vagy közelebbi községnek igénybe vétele szükségeltetnék, arról kell gondoskodni, hogy csapati járatoknál, vagy hol az előfogathoz előre utalványoztatik, a ki egyenlítés utólagosan történjék meg.

11. §.

E kiegyenlítés az előfogathi biztos kötelessége ki minden illetményen felyüli rovatalról felelős, 's kötelességében áll az állomásához kebelezett községek előljáróinak az előfogathi jegyzőkönyvbe tekintést minden időbe meg engedni.

12. §.

A vonó marha és szekereknek az egyes községi tagokra kiosztási joga a községeknél hagyatik, mellyek e tárgyat törvényszerű hivatalnokaik. u. m. előljáróik 's választmányaik által szabályozzák.

Csak ha a község meg nem egyezhetnek, vagy egyes községi tagok panaszára kell a közigazgatási hivatalnokoknak beavatkozni.

13. §.

Az előfogathi állomásoknál az előfogathoz valamint utasokra, úgy katonai tárgyak szállítmányára nézve az előfogathi biztosnál, az előfogathi biztosokat nélkülöző mellék utakon a községi előljáróknál keresendők.

Mind kettőn kötelezve vannak minden előfogathoz kiszolgáltatókat az ide mellékelt minta szerint készített jegyző könyvbe béigtatni.

14. §.

Ha az előfogathi ki szolgáltatás tekintetéből valamelly községnél ellenkezések mutatkoznának, a községi előljárók kötelesek a szükségelt mennyiséget az ellenszegülők költségére ki állítani.

15. §.

Minden előfogathi kötelezés alatt levő a hozzá ez iránt tett szollíjásra a meg határozott időben és helyen a kívántató marha számmal meg jelenni 's a szükséges hám és szekér szerszámokat magával hozni köteles.

A szekér szerszámok alatt közönséges lajtorja vagy font szekerek széna vagy szalma üléssel értetnek.

nehmlich mit den Magistraten und Vorständen sämtlicher zu einer Vorspanns-Station einverleibten Gemeinden, das Verhältniß und die Reihenfolge ermitteln, in und nach welcher jede Gemeinde mit der Vorspann zu konkurriren hat.

Als Maßstab der Auftheilung hat die in jeder Gemeinde vorfindige Anzahl geeigneter Zugthiere zu dienen.

§. 10.

Wenn in dringenden Fällen, wo eine schnelle Abfertigung des Reisenden nöthig ist, die festgesetzte Reihenfolge nicht eingehalten werden kann, und die Orts- oder zunächst gelegene Gemeinde in Anspruch genommen werden mußte, ist Sorge zu tragen, damit bei Truppenmärschen, oder wo sonst die Vorspann frühzeitig awisirt wird, die Ausgleichung nach der Hand getroffen werde.

§. 11.

Diese Ausgleichung liegt dem Vorspanns-Commissär ob, er ist für jede ungebührliche Auftheilung verantwortlich und verpflichtet, den Vorständen der zu seiner Station einverleibten Gemeinden jederzeit die Einsichtnahme in das Vorspanns-Protokoll zu gestatten.

§. 12.

Die weitere Auftheilung des Zugviehes und der Wägen auf die einzelnen Gemeindeglieder bleibt der Gemeinde überlassen, welche diese Sache durch ihre gesetzlichen Organe, den Vorstand und den Gemeindevorstand zu regeln hat.

Nur wenn die Gemeinde darüber nicht einig werden könnte, oder bei Klagen einzelner Gemeindeglieder, haben die politischen Behörden einzuschreiten.

§. 13.

Zu der Vorspanns-Station ist die Vorspann sowohl für Reisende wie für die Transportfuhren militärischer Effekten beim Vorspanns-Commissär anzusuchen; auf Nebenstraßen, wo keine eigenen Vorspanns-Commissäre bestehen, beim Gemeindevorstand.

Beide sind verpflichtet alle Vorspannsleistungen in ein nach dem beiliegenden Muster eingerichtetes Protokoll einzutragen.

§. 14.

Zelten sich aus Anlaß der Vorspannsleistung innerhalb einer Gemeinde Reklamationen zeigen, sind die Gemeinde-Vorstände gehalten, das Erforderniß auf Kosten des Reklamenten beizufassen.

§. 15.

Jeder Vorspannspflichtige hat über die an ihn ergangene Aufforderung zur Vorspannsleistung in der bestimmten Zeit und an dem bestimmten Orte mit der geforderten Zahl von Zugvieh zu erscheinen, und das erforderliche Geschirr oder Fuhrwerk mitzubringen.

Unter dem Fuhrwerke werden hier auch gewöhnliche Leiter- oder Flechtermägen mit Eifen von Stroß oder Heu verstanden.

днделенере къ магистрателе ши жззіі істзілор комъ-пелор дндкорпорате знеі стаціоне де прежзнкітре, репоріа ши рандя, дн ши дзпъ каре аре а кон-кзрце фіекаре комзпъ къ прежзнкітра.

Ка дндрентаріа де дндпзрціре аре а серві пз-тзрзл вітелор де трацз че се афлз дн фіече ком-зпъ.

§. 10.

Декзтва днцз ла іампзрці зрценте (гравніче) дн каре се чере о трімітере кат маі кзржндз а кзлзторілор, пз с'ар пзтеа зрта дефінтзл ранд, ши ар тревзі а се претінде прежзнкітра де ла комзпа локал, сеаз дела чеа маі къ апромере, аізнчі сз се іа віне сеата, ка ла маршірці де трзпе, сеаз алздатз кандсе авізеазъ прежзнкітра маі тім-пзрці, се сз факъ дзпъ ачеаа комзпзтареа.

§. 11.

Ачеастз потрціре тревзе сз о факъ комісаріа де прежзнкітре, ел нентрз фіекаре дндпзрціре не-дрепантз есте рзспзпззторіа ши даторіа, а лзса не жззіі комзпелор дндкорпорате стаціонеі сале сз се зіте дн протоколла де прежзнкітре канд вор воі.

§. 12.

Дндпзрціреа маі дндоло а вітелор де трацз ши а карелор днтре сінгларіі метврці аі комзпелор е лзсаз днцзші комзпелі, каре аре сз регз-лезе ачест лзкрз прін органеле сале лецізіте, прін жздеде ши комітетзл комзпелі.

Нзмаі деакъ комзпа пз с'ар пзтеа зні дн прі-вінга ачеаста, сеаз с'ар пзціде сінглареле тздз-ларе але комзпелі, аз де а днтрепзші дірегзторіеле полііче.

§. 13.

Дн стаціонеа де прежзнкітре сз се претінзъ ачеаста дела комісаріа де прежзнкітзрз, ашт нентрз кзлзторі кат ши нентрз сірзпортареа ефен-телор мілітаре; — іарз дн дрзпзрціле деалзтзрца знде пз се флз нічі зн комісаріа де прежзнкітре пропрці, дела жздеде комзпелі.

Амзндол се дндатореазъ а днсемна тоате престзрціле (дзрціле) де прежзнкітре днтр'зн прото-кол дндкмііш дзпъ форма алзтзратз.

§. 14.

Днджмплжндзсе, ка сз се івеаскъ дн врео комзпъ недзмерціре нентрз преслареа прежзнкітре-лор, аізнчі се дндатореазъ жззіі комзпелор а да чере тревзіпчоасе не сокотелеа пенітенелзі сеаз дндпротівіторіаіа.

§. 15.

Фіекаре делзторіа де прежзнкітзрз аре сз се афлс, ла провокареа фзкзз кзлрз дндзсзла де а да прожзнкітзрз дн іампзлхотзрці ла локал пзміт къ пзпз'зл черат де віте, лзнд къ сіне апарателе тревзіпч асе сеаз лзкрзрціле де карз.

Днтре локзрціле де карз се пзпзрзші ши лоі-треле де ранд сеаз кареле къ лоітре дндлетіте, къ еказне де нос сеаз фжнз.

16. §.

Az eddig szokásban volt 's az előfogati kötelezés alatt levőkre nézve szerfelett nyomasztó előfogati készülétek vagy úgy nevezett előforduló alkalomig helyt állani köteles várakozó előfogatok meg szüntettetnek.

17. §.

A meghatározott előfogati pénz, mely további rendeletig az eddigi mértékben hagyatik meg, az előfogattal kötelezettnek, vagy személyességének az indulási állomásnál az elindulás előtt az előfogati biztos vagy helybeli előjárósági tag jelenlétében készpénzül fizettetik ki, melyről joga van az illető utasnak nyugtatványt kívánni.

18. §.

Személyek szállításakor azok után öt mázsányi teher illeték számítatik.

A terüh vagy szállitmányi előfogatoknál az előfogatos nem köteleztethetik két ló vagy ökör után nagyobb terhet elfogadni, mint öt alsó osztrák mázsát.

19. §.

Ha rosz utaknál vagy igen nehéz szekereknél több számú ló vagy marha kívántatnék, mint a mennyi utalványozva van, olly helyen hol a kerületi vagy alkerületi biztos jelen nem lenne, a felül illetményt a községi előjáróság határozza meg, mely az utas kívánatára utlevelére, vagy utalványára fel jegyzendő 's aláírandó.

20. §.

Könnyű előfogati szállitmányok mérsékelt szálladással, teherhordó szállitmányok szokott lépettel menni kötelesek.

21. §.

Valamelly szállított állodalmi vagyonnál a kár vagy veszteségérti jótállás terhe a kísérő felügyeletet illeti, 's az előfogatot csak azon esetben, ha részéről szembetűnő hanyagság, vagy egyéb hiba történt volna.

22. §.

Ha az előfogatos másnak hibája, vagy történetes eseménynél fogva akadályozva lenne az előfogati utat a meg határozott időben meg kezdeni vagy folytatni, akkor joga van minden három órai várakozás után az öt illető előfogati pénz öszlet negyedét kár térítésképpen követelni, 's e mellett hat órai várakozás után honába vissza térni.

23. §.

Az előfogatos nem szabad azon állomáson túl, hová az utalványozás szól, [semmi esetben tovább menetelro kényszeríteni, 's valamint a menő úgy a visszatérő utban is, d_vám mentes.

§. 16.

Die bisher üblich gewesen und für die Vorspannsverpflichteten äußerst drückenden Vorspannsbereitschaften, oder sogenannten Wartfuhren sind abgeschafft.

§. 17.

Das festgesetzte Vorspanngeld, welches bis auf Weiteres noch in der bisherigen Ausmaß beibehalten wird, muß dem Vorspannspflichtigen oder seinem Stellvertreter in der Ausladungs-Station, und zwar vor der Abfahrt im Beisein des Vorspanns-Commissärs oder eines Mitgliedes des Orts-Vorstandes baar bezahlt werden, worüber die Partei eine Bescheinigung zu fordern berechtigt ist.

§. 18.

Wenn Personen transportirt werden, haben drei derselben mit Gepäck für eine Ladung von fünf Zentner zu gelten.

Bei der Leistung der Last- oder Transportfuhren ist der Vorspannspflichtige nicht verbunden, eine größere Ladung als fünf niederösterreichische Zentner auf zwei Pferde oder Ochsen zu übernehmen.

§. 19.

Wenn bei schlechten Wegen oder allzuschweren Fuhrwerken die Nothwendigkeit des Anspannens einer größeren Anzahl Pferde (Ochsen) als angewiesen wurde, eintritt, so hat hierüber dort, wo kein Bezirks- oder Unterbezirks-Amt im Orte, der Gemeinde-Vorstand zu entscheiden, und solches dem Reisenden auf sein Begehren, auf der Reiseurkunde oder Marschrouten zu bestätigen.

§. 20.

Leichte Vorspannsfuhren haben sich im mäßigen Trabe, Last- oder Transportfuhren aber im gewohnten Schritte zu bewegen.

§. 21.

Die Haftung für einen Schaden oder Verlust an dem transportirten Staatsgute trifft zunächst die begleitende Aufsicht, den Vorspannspflichtigen aber nur im Falle einer seinerseits eingetretenen groben Nachlässigkeit oder eines sonstigen Verschuldens.

§. 22.

Wenn der Vorspannsleister durch fremdes Verschulden oder durch fremden Zufall gehindert wird, die Vorspannsfahrt in der bestimmten Zeit anzutreten, oder fortzusetzen, so ist er berechtigt, für jeden Aufenthalt von 3 Stunden den vierten Theil des ihm gebührenden Vorspanngeldes als Entschädigung anzusprechen, und er kann überdies nach einem solchen Aufenthalte von sechs Stunden in seine Heimath zurückkehren.

§. 23.

Der Vorspannspflichtige darf in der nächsten Station, wohin seine Vorspanns-Anweisung lautet, unter keinem Vorwande gezwungen werden, weiter zu fahren, und er genießt sowohl auf dem Hinwege zur Vorspanns-Station, als auch auf dem Rückwege die Mauthfreiheit.

§. 16.

Претъртіаіе де прежнктрє сеаџ ашеа пвпн-теле карџ дншпндате кз гзра, овичнзте пзпз акзнз, шп фопрте аплсзтоаре пентрз детзторпї де прежнктрє сзнт шерсе.

§. 17

Банїл де фпндї пентрз прежнктрџ карї вор ре-мжнеа пзпз ла алтџ датџ тот дн мзсзра де пзпз акзн, тревзеск а се пзлї дззторпїлзї де пре-жнктрџ сеаџ днфзїшзторелзї ачестзїа ла стадїз-неа де днкркаре, шп днкр пainte де плекаре дн фпнда комїсарпїлзї де прежнктрє сеаџ а знлї мемврз дїн аленїї сатзлзї, деспре каре лзкрз пар-тїда аре дрент а чере о адеверпндџ.

§. 18.

Känd ce стрпнортї персоане. аз де а се со-котї треї де ачестеа кз пакзрїле лор ка о поварџ де чпнлї чентенарї (мзжї).

Ла днкркареа повзрїлор сеаџ транспоартелор нз е дндеторпїлї детзторпїлзї де прежнктрџ сџ дн карче не дої карї опї вої маї мзл де чпнлї ченте-нарї де Азетрїа де жос.

§. 19.

Декзтва ла дрзктрї греле сеаџ лаврєзн карџ преатарє с'ар чере неапзрат днхмтарєа маї мзл-тор карї сеаџ вої ла прежнктрџ, декзт кждї се дншпндџ, атзнчї аре сџ днтраскџ деспре ачестзї жзделе комзнеї деакџ нз се афлз офїчїз де черк опї сзџ-черк дн лок, днтрпнд ачестзї дн рџвашїл де дрзт сеаџ маршїзрота кзлзторпїлзї декзтва о чере ачестзї.

§. 20.

Карзле челе зшоаре де прежнктрџ аз а се мїшка дн троноте кзмпзтате, іарџ карзле де по-варџ сеаџ транспоарте дн мерцереа овичнзїтџ.

§. 21.

Пентрз дазна че с'ар папде ла взпл стазлзї че се стрпнорпџ, рзспннде паза стрпнортзтоаре, іарџ детзторпїлзї де прежнктрџ нзмаї атзнчї, деакџ с'ар фї пзскзт дазна дїн левєпїреа грозїанџ сеаџ вїна лзї.

§. 22.

Деакџ детзторпїлзї де прежнктрџ с'ар днпе-дека прпн тр'о вїнџ сеаџ днжмпларе стрепнџ шп кз прежнктрєа н'ар нзтеа порнї, опї зрпа маї де парте ла тпмпзл хотзрат, атзнчї ел е дндрентзїлї а претпнде пентрз фїекаре днжзрїере де 3 оре а патра парте а ванїлор че і се кзвпнџ пентрз пре-жнктрџ, ка десдзрнаре, шп аре воїе дзпџ о асе-менеа днжзрїере де шесе оре а се днзрпа а касџ.

§. 23.

Детзторпїлзї де прежнктрџ нз се поате сїлї нїлї днтрз'н кпн се мєарџ маї де парте дела стадїзнеа, пзпз внде дї сзпџ асемпната де прежнктрџ, шп атжт дн дзчере кзрџ стадїзне, кзт шп дн днтор-чере есте лївер де вамџ.

Vorspanns-Protokoll

für die Vorspanns-Station in N. N.

Tag	Monat und Jahr	Charakter und Name der Partei, für welche die Vorspann gestellt wird	Datum und Nr. der Vorspanns-Anweisung und wer sie ausgefertigt hat.	Zahl der Pferde und Wagen	Benennung der Station, wohin zu fahren.	Dafür entfällt an Vorspanns-Gebühr		Wer, und aus welcher Gemeinde die Vorspann geleistet hat.	Anmerkung.
						fl.	kr.		

Adasc la Nr. 69.

ПРОТОКОЛА ДЪ ПРЕЖИКЪТЪРЪ

pentru stațiunea de preșicțuri N. N.

Zisa	Лъна ши ашл	Карактеря ши нъмеле партидеи, pentru care се дч. прежикътъръ	Датя ши Nr. асемна-теи де прежикътъръ ши чине о съвскрис?	Нъмерял калор ши ал карелор	Нъмیرهа стацінеи ла каре кълъто-рескѣ	Плата че се кэвине pentru прежикътъръ		Чине, ши дин каре комънъ се дече прежикътра	Анотаре
						фл.	кр.		